

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE
Bezpečnostní politika

Předkládá: Bc. Karolína Škubalová

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Triner

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Karolína ŠKUBALOVÁ**
Osobní číslo: **R20N0034P**
Studijní program: **N0421A220001 Veřejná správa**
Téma práce: **Bezpečnostní politika**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Zásady pro vypracování

1. Základní pojmy
2. Legislativa bezpečnostní politiky
3. Aktéři bezpečnostní politiky
4. Bezpečnostní politika v ČR
5. Bezpečnostní politika v EU

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

viz zvláštní seznam

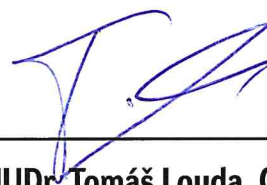
Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Petr Triner**
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **29. března 2021**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2022**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Bezpečnostní politika“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala, způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

Plzeň, 31. března 2022

Bc. Karolína Škubalová

Obsah

Seznam použitých zkratk

Úvod

1. Základní pojmy.....	3
2. Historie bezpečnostní politiky.....	6
3. Legislativa bezpečnostní politiky.....	10
3.1 Bezpečnostní strategie České republiky.....	11
3.2 Obranná strategie České republiky.....	12
3.3 Bílá kniha o obraně.....	13
4. Bezpečnostní politika České republiky.....	15
4.1 Aktéři BP v ČR.....	16
5. Bezpečnostní politika Evropské unie.....	19
5.1 Aktéři BP v EU.....	20
5.2 Organizace spojených národů.....	22
5.3 Severoatlantická aliance.....	24
5.4 Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.....	26
6. Bezpečnostní hrozby.....	27
6.1 Extremismus.....	27
6.2 Nelegální migrace.....	29
6.3 Organizovaný zločin.....	32
6.4 Terorismus.....	34
7. Dotazníkové šetření.....	40

Závěr

Resume

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam použitých zkratek

BIS	Bezpečnostní informační služba
BRS	Bezpečnostní rada státu
CS ČR	Celní správa České republiky
ČNB	Česká národní banka
ČSR	Československá republika
ER	Evropská rada
EU	Evropská unie
FS ČR	Finanční správa České republiky
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
MV	Ministerstvo vnitra
NATO	Severoatlantická aliance
NKBT	Národní kontaktní bod pro terorismus
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
OSN	Organizace spojených národů
PČR	Policie České republiky
SB	Státní bezpečnost
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
VB	Veřejná bezpečnost

Úvod

Vzhledem k tomu, že média často informují o bezpečnostních hrozbách, byla pro téma diplomové práce zvolena bezpečnostní politika. I přes to, že se v současné době řeší téma války na Ukrajině, rozhodla jsem se zvolit bezpečnostní hrozby nevojenského charakteru. Cílem práce je seznámit s potenciálními bezpečnostními hrozbami a zjistit, jak se hrozby odrážejí v obsahu bezpečnostních strategických dokumentů.

Z formálního pohledu je práce rozdělena do sedmi kapitol, přičemž některé z nich obsahují pro lepší orientaci podkapitoly, jejichž přehled je k nalezení v obsahu této diplomové práce.

V úvodní části práce jsou nastíněny základní pojmy z oblasti bezpečnostní politiky, a to bezpečnost, bezpečnostní prostředí, bezpečnostní systém, bezpečnostní politika a obranná politika, která je důležitá pro činnost Armády ČR. Některé z termínů nejsou legislativně ukotveny, a tak byla zvolena možnost definice nejvíce podobné tématu.

Druhá kapitola práce je směřována do historie, přičemž jsou vybrány pouze základní oblasti bezpečnosti, které považuji za důležité. Seznámení s historií je zde zaznamenáno od vzniku Československa.

Z pohledu legislativy je bezpečnost zaznamenána v mnoha právních předpisech. Kapitola se vymezuje na ústavní pořádek s podkapitolami o bezpečnostních strategiích, kterými se ČR řídí. Jedná se o Bezpečnostní politiku státu, Obrannou politiku státu a Bílou knihu o obraně.

Kapitola čtvrtá seznamuje se samotnou bezpečnostní politikou ČR a s jejími hlavními aktéry, kteří na ni velmi působí. Jedná se o prezidenta, Parlament ČR, vládu ČR, zpravodajské služby, ale i o složky integrovaného záchranného systému.

Následující kapitola je naopak zaměřena na bezpečnostní systém Evropské unie s rozšířením o významné globální organizace, bez kterých by bylo obtížné evropskou bezpečnostní politiku realizovat. Konkrétně jsou jimi Organizace spojených národů, Severoatlantická aliance a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

Za jednu z hlavních částí je považována kapitola šestá, která seznamuje s konkrétními bezpečnostními hrozbami, ať již přímo či nepřímo hrozícími ČR.

Z praktického hlediska jsou řazeny dle abecedy a byly vybrány jedny z nejobávanějších. U každé hrozby jsou obsaženy informace o boji proti těmto aktivitám včetně zapojených aktérů ze státní správy.

Celá diplomová práce je rozšířena o dotazníkové šetření, které bylo určeno příslušníkům bezpečnostních sborů a ozbrojených složek. Cílem výzkumu bylo zjistit, jak je bezpečnost pojímána z jejich pohledu s přihlédnutím k očekávané informovanosti o této problematice. Výsledky dotazníkového šetření si poté zhodnotíme a porovnáme v kontextu s teoretickou bezpečností.

1. Základní pojmy

V úvodu své diplomové práce bych nejprve nastínila základní pojmy, které je potřeba pro toto téma rozlišovat, a to jak z oblasti bezpečnostní, tak obranné politiky.

Za bezpečnost je považován takový stav, který eliminuje potenciální hrozby na nejnižší možnou míru. Důležité je, aby objekt ohrožený hrozbou byl dostatečně vybavený, a schopný zajistit její omezení. Za takový objekt je zpravidla považován národní stát, s ohledem na existenci různých internacionálních společenství, ale může se jednat i o celé mezinárodní společenství. Objektivní bezpečností je myšlen stav, kdy jsou hrozby dostatečně eliminovány a de facto neexistují. Oproti tomu u subjektivní bezpečnosti se referenční objekt domnívá, že hrozby reálně neexistují. Mimo toto dělení bezpečnost dělíme na národní, kolektivní, mezinárodní a globální. V návaznosti na toto členění je důležité charakterizovat pojem bezpečnostní prostředí, což je prostor, ve kterém dochází (příp. může docházet) k ohrožování národních zájmů státu a jím chráněných hodnot. Z hlediska užšího dělení jde o prostor uvnitř státních hranic, kde se realizují a střetávají zájmy státu se zájmy aktérů mezinárodních vztahů. Zároveň se zde odehrávají činnosti, které působí na bezpečnost státu. Pro určení východisek bezpečnostní politiky je významná analýza bezpečnostního prostředí.¹

Definice pojmu bezpečnostní systém není dosud legislativně ukotvena, neboť stále nevznikla koncepce bezpečnostního systému ČR a zároveň jej nenajdeme v žádné zákonné či podzákonné normě, která by kodifikaci prováděla. Pojem se tedy vysvětluje na základě funkcí, které vykonává, a to plnění základních povinností státu (blíže vymezeno v zákoně č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR) a naplňování bezpečnostních zájmů pomocí integrace, koordinace a řízení jednotlivých bezpečnostních složek. Systém zahrnuje vnitřní a vnější politiku, ochranu obyvatelstva, hospodaření, vybrané instituce státu včetně jejich personálu a materiálního vybavení, které je pro potřeby ochrany země nutné znát. Členění bezpečnostního systému je prováděno podle převahující materiální povahy, to jest:

¹ VIČAR, Dušan a Radim. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-279-4.

- diplomatická a konzulární služba
- zpravodajské služby
- nástroje obranné politiky, které zahrnují ozbrojené síly
- nástroje vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatel – zpravidla složky IZS
- nástroje kybernetické bezpečnosti (např. Národní bezpečnostní úřad, Národní centrum kybernetické bezpečnosti)
- krizové řízení a jeho orgány
- nástroje přípravy obyvatelstva na krizové situace a mimořádné události²

Bezpečnostní politika státu je politickou koncepcí a souborem státních opatření, která zajišťují vnitřní i vnější bezpečnost. Jejím hlavním cílem je zabezpečení prvků demokratického státu, kterými jsou svrchovanost, celistvost, ochrana života a zdraví občanů, ochrana majetku státu, kulturních hodnot a ústavnosti, jako základních podmínek růstu životní úrovně obyvatelstva. Jedním z hlavních východisek jsou národní zájmy, analýzy bezpečnostního prostředí, morální a právní závazky, přičemž společným cílem je čelit možným hrozbám a rizikům. Tento systém deklaruje, jak se chystá aktér definující a provádějící bezpečnostní politiku, hájit své zájmy.³ Základním koncepčním dokumentem, ze kterého bezpečnostní politika vychází, je Bezpečnostní strategie České republiky, která vymezuje zájmy ČR, obecná bezpečnostní rizika, záměry a opatření.⁴

K výše zmíněné politice se velmi úzce pojí také pojem obranná politika. Jedná se o takovou součást bezpečnostního úsilí republiky, pomocí kterého se určují přístupy k úkolům a činnostem ozbrojených sil na základě Bezpečnostní strategie ČR.⁵ Obranná politika vychází z Obranné strategie České republiky. Pro úspěšnou obranu země je nutné přijímat řadu opatření, která pomáhají

² BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.

³ VIČAR, Dušan a Radim. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-279-4.

⁴ BIS. *Bezpečnostní systém ČR. Bezpečnostní informační služba* [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/bezpecnostni-system/>

⁵ MV ČR. *Obranná politika*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obranna-politika.aspx>

posilovat bezpečnost nejen ČR samotné, ale také okolních spojenců z pohledu organizací OSN a NATO. I přes to, že je pravděpodobnost vojenského napadení území ČR nízká, nelze vyloučit napadení členských států NATO či EU, kde bude vyžadována participace ozbrojených sil na kolektivních akcích. Z tohoto důvodu je nutné posilovat a rozvíjet interoperabilitu, efektivitu, rozšiřovat a aktualizovat proces plánování a přezkušovat vojenské síly v různých cvičeních – ČR se aktivně účastní mezinárodních misí a operací na podporu a udržení míru či humanitárních akcí v zahraničí.⁶ Samotné obranné strategii se věnuje kapitola třetí.

⁶ MO ČR. *Obranná strategie České republiky: The defence strategy of the Czech Republic*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, 2017. ISBN 978-80-7278-702-9.

2. Historie bezpečnostní politiky

Historie České republiky, potažmo Československa, je velmi bohatá. Pro úsek této kapitoly byla vybrána důležitá data z oblasti bezpečnosti od vzniku první republiky po začátek nového milénia.

Bezpečnostní politika českých zemí se v minulosti výrazně měnila, a to z hlediska politického, územního i bezpečnostního. Dne 28. října 1918 byl zřízen zákonem č. 11/1918 Sb. samostatný československý stát, který se po svém vzniku snažil zaměřit na udržování územní celistvosti včetně ochrany před stále mocnějším Německem.⁷ Jedním z prvních úřadů, který v této době byl zřízen, byl Úřad pro správu vnitřní, pozdější Ministerstvo vnitra, v čele s Antonínem Švehlou. Tento úřad se zabýval záležitostmi státní správy nebo záležitostmi státních hranic. Z oblasti bezpečnosti řešil otázky vnitřní bezpečnosti, problematiku četnictva, přistěhovalectví a také odškodňování obyvatel poškozených válkou. Úřad víceméně převzal veškerou agendu, kterou za dob Rakouska-Uherska vykonávalo místodržitelství a v této podobě si udrželo pozici až do roku 1945.⁸

Z mezinárodního bezpečnostního pohledu bylo pro Československo nutné najít ve středoevropském prostoru spojence. Toho se docílilo díky úspěšnému fungování československých legií a země tak byla uznána jako spojenec Dohody.⁹ Díky tomu vznikla v roce 1916 Národní rada v Paříži, která se později změnila v prozatímní vládu.¹⁰ S ohledem na legislativu, byl za první republiky platný zákon č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky, který ukládal tresty za určitá provinění, kdy se jednalo o činy proti republice, ústavním činitelům a ohrožování míru a vojenské bezpečnosti.¹¹ Po celé období 20. let 20. století se Československo snažilo o politiku, která eliminuje ozbrojené konflikty jako nástroj k řešení konfliktů mezi jednotlivými státy. Na základě toho tak vzniklo

⁷ BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.

⁸ MV ČR. Historie ministerstva. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/historie-ministerstva-593131.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

⁹ Jednalo se o koalici, která válčila proti centrálním mocnostem během první světové války.

¹⁰ DEJMEK, Jindřich a František KOLÁŘ. *Československá zahraniční politika a vznik Malé dohody 1920-1921. Svazek I.*, Praha: Historický ústav AV ČR, 2005.

¹¹ zákon č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky

mnoho dvoustranných smluv a ČSR signovala Briand-Kelloggův pakt, který zavazoval strany k eliminaci válčení při neshodách. Později se však účinnost těchto dohod stala víceméně nulovou.¹²

Významnou změnou v období druhé světové války bylo zrušení policie a četnictva a jejich nahrazení Sborem národní bezpečnosti (dále SNB), které převzaly jejich činnost a vytvořily nové útvary (např. Pohotovostní pluk 1 NB). SNB se dělilo na Veřejnou bezpečnost (VB) a Státní bezpečnost (StB). VB zajišťovala běžné udržování veřejného pořádku a stíhání kriminální činnosti, zatímco StB byla tajnou složkou sboru, jejímž cílem bylo potlačovat občanská a lidská práva, špehovala odpůrce totalitního režimu a spravovala síť tajných agentů.¹³ Ministerstvo vnitra bylo později rozděleno na dva specializované úřady, a to Ministerstvo národní bezpečnosti, které vykonávalo dozor nad SNB a bezpečnostními a zpravodajskými složkami. Druhý úřad si ponechal tehdejší název MV. Po vzniku v roce 1950 se po třech letech úřady opět sloučily do jednoho.¹⁴

Po druhé světové válce bylo potřeba formovat bezpečnostní systém s ohledem na možnost válečného konfliktu členů Varšavské smlouvy a Severoatlantické aliance. Zajišťování vojensko-politické a vojensko-ekonomické problematiky náleželo Vojenské radě, která vznikla v roce 1945 a věnovala se i osvětě. O rok později však byla zrušena a tyto úkoly spravovalo Ministerstvo národní obrany s pomocí Generálního sekretariátu obrany státu a Nejvyšší rady obrany státu.

Bezpečnostní systém po 50. letech 20. století byl velmi komplexní a kompaktní. Komplexnost se odrážela v pětistupňovém řízení veřejných věcí, které se rozdělily mezi federaci, republiku, kraje, okresy a obce. Jako kompaktní byly pojímány ozbrojené složky, jež fungovaly jako jeden silový sbor pro bezpečnost a obranu země s převahou vojenské složky. Na vrcholu systému stála Rada obrany státu (ROS), která dále vytvářela jí podřízené rady a výbory. Udržení obranné a bezpečnostní politiky bylo hlavní prioritou i po pádu komunistického

¹² KÁRNÍK, Zdeněk. *České země v éře První republiky (1918-1938)*. Praha: Libri, 2002. Dějiny českých zemí. ISBN 80-7277-031-4.

¹³ RŮŽIČKA, Daniel. *Sbor národní bezpečnosti (SNB)*. Totalita.cz [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.totalita.cz/vysvetlivky/snb.php>

¹⁴ MV ČR. *Historie ministerstva*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/historie-ministerstva-593131.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

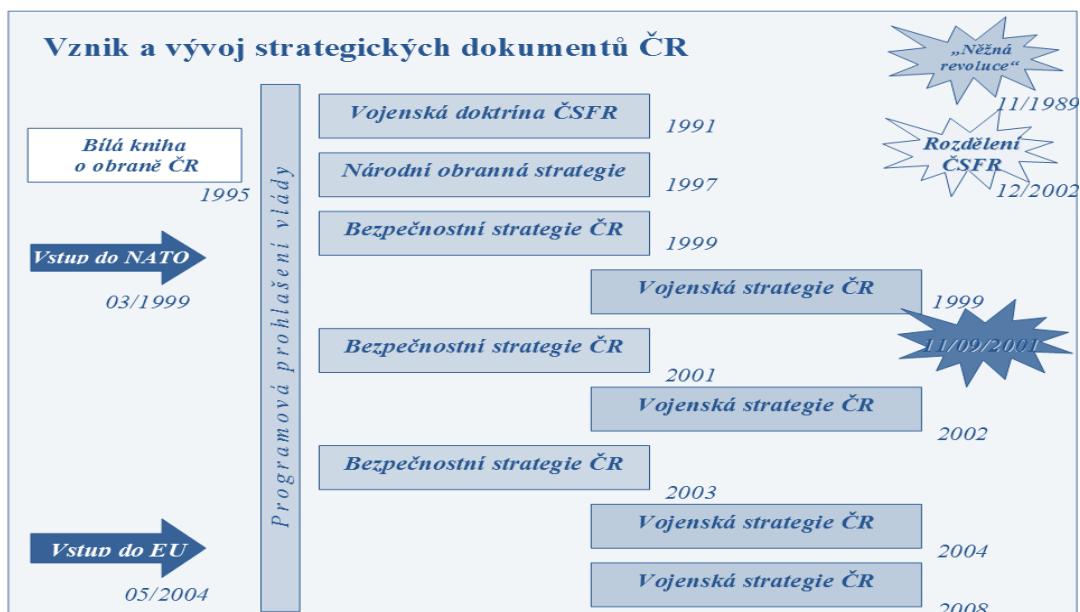
režimu. Změnilo se však její pojmání, a to z důvodu obav ze SSSR, který byl dlouholetým spojencem uvnitř Varšavské smlouvy. Jednou z příčin bylo i to, že se novým prezidentem stal Václav Havel, který byl prvním prezidentem, jenž odporoval komunismu.

Rozpad Československé federální republiky k 1. 1. 1993 znamenal oslabení systému bezpečnostní a obranné politiky – bylo nutné provést několik strukturálních změn. Ke změnám došlo ještě před faktickým rozpadem, a to v roce 1989, kdy došlo k rozpuštění Lidové milice (nelegální armáda 80 000 mužů ve zbrani), zrušení inspekce veřejného pořádku ke konci roku 1990, v následujícím roce se rozpustila Pohraniční stráž a Inspekce veřejného pořádku, byl zrušen zákon o branné výchově, vojenská kontrarozvědka se změnila na vojenské obranné zpravodajství, VB se stala republikovou policií a také byla ukončena činnost SVAZARMu, díky kterému bylo zapojeno přes milion občanů do aktivit, které podporovali připravenost státu na různá nebezpečí.¹⁵

Česká republika po svém vytvoření převzala již existující koncepci řízení obrany a bezpečnosti a postupně ji modernizovala (četnost optimalizace a modernizace strategií do roku 2009 znázorňuje obr. č. 1). Jedním z hlavních cílů bylo přepracovat pojetí tak, aby vše nezáleželo pouze na armádě a rezortu obrany, jako tomu doposud. Bezpečnost se měla týkat celého státu, společnosti a všech občanů, což se podařilo zavést až po šesti letech existence republiky. Centrálním orgánem bezpečnosti se stala Bezpečnostní rada státu, kterou zřizuje zákon o bezpečnosti ČR.

¹⁵ BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.

Obr. 1 – Průběh optimalizace a modernizace národních strategií¹⁶

¹⁶ KARAFFA, V., Balabán, M., Rašek, A., *Vývoj bezpečnostní politiky a strategie ČR v období 1990-2009*, *Vojenské rozhledy*, 2014, roč. 19 (48), č. 4, ISSN 2336-2995 (on line), dostupné z <https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/bezpecnostni-a-obranna-politika/vyvoj-bezpecnostni-politiky-a-strategie-cr-v-obdobi-1990-2009>

3. Legislativa bezpečnostní politiky

Česká republika se po zániku České a Slovenské Federativní republiky stala nástupnickým státem, který se zpočátku řídil bezpečnostní a brannou povinností, jejichž zákony pocházely z rozmezí let 1949 až 1989. Tato legislativa byla v roce 1990 novelizována československým parlamentem a později zcela nahrazena. Hlavními důvody k novelizaci těchto zákonů bylo „*odstranění odkazů na vedoucí úlohu komunistické strany, depolitizace ozbrojených sil a bezpečnostních sborů (policie, hasičů, celníků, vězeňské služby), humanizace služby v těchto složkách a omezení moci zpravodajských služeb v oblasti bezpečnostních složek.*“¹⁷

Legislativní základ bezpečnosti ČR není Ústavou příliš utvářen. Částečně se dotýká vojenské obrany, kdy se článek 43 zaměřuje na kompetence v souvislosti s vyhlášením válečného stavu. V souladu s tímto článkem vláda rozhoduje o tom, zda vyšle ozbrojené složky mimo své území, zda na území mohou pobývat ozbrojené síly jiných států, o jejich průjezdu a účasti na cvičení. Podle článku 63 je vrchním velitelem ozbrojených sil prezident republiky, který jmenuje a povyšuje generály.¹⁸

Ústavní pořádek doplňuje o otázky bezpečnosti a obrany zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, jehož koncepce vychází z komplexního pojetí bezpečnosti státu spolu se zahraniční politikou, vojenskou obranou a vnitřním pořádkem. Základními povinnostmi podle článku 1 jsou „*zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot.*“¹⁹ V případě, že je některá z těchto hodnot ohrožena, aktivuje se nouzový stav, stav ohrožení státu či válečný stav, přičemž válečný stav se vyhláší vždy pro celé území bez rozdílu.²⁰ Bezpečnost je zajišťována ozbrojenými silami, ozbrojenými bezpečnostními sbory, záchrannými sbory a havarijními službami. Zároveň jsou na ni povinni se podílet státní orgány, orgány územních samosprávných celků,

¹⁷ Karaffa, V., Balabán, M., Rašek, A., *Vývoj bezpečnostní politiky a strategie ČR v období 1990-2009*, Vojenské rozhledy, 2014, roč. 19 (48), č. 4, ISSN 2336-2995 (on line), dostupné z www.vojenskerozhledy.cz.

¹⁸ zákon č.1/1993 Sb., Ústava České republiky

¹⁹ článek 1, zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

²⁰ článek 2, zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

právnícké osoby a fyzické osoby.²¹ Rozsah povinností těchto subjektů upravují dále zákony č. 218/1999 Sb., branný zákon; zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky; zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR; zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání a zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků.

Bezpečností se zabývají, vyjma ústavního zákona o bezpečnosti, také „obyčejné“ zákony, kterými jsou krizové právní předpisy, správní právní předpisy upravující působnost úřadů, odpovědné správní právní předpisy upravující dílčí oblasti bezpečnosti (zaměřené na Armádu ČR, ozbrojené síly, atp.), mezinárodní smlouvy a dohody, právní předpisy EU a strategické dokumenty, z nichž některé významné budou představeny v podkapitolách práce.

3.1 Bezpečnostní strategie České republiky

Bezpečnostní strategie je vládním dokumentem z roku 2015, který byl vytvořen ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky a Parlamentem ČR. Jedná se o základní dokument bezpečnostní politiky, na který navazují další strategické koncepce a dokumenty. Bezpečnostní strategie má čtyři hlavní části, kterými jsou určení východiska bezpečnostní politiky, bezpečnostní zájmy ČR, bezpečnostní prostředí a strategie prosazování bezpečnostních zájmů ČR.

Část dokumentu věnující se východiskům bezpečnostní politiky informuje o tom, co je úkolem vlády a orgánů samosprávných celků na území republiky, seznamuje, na jakém principu je bezpečnost založena a jak zajistit jeho úspěšné uplatňování. Okrajově se také zmiňuje o politické a hospodářské stabilitě EU.

Bezpečnostní zájmy strategie rozlišuje do tří skupin – životní, strategické a další významné. Zájmy životní jsou nejdůležitější a jedná se o již výše zmiňované zajištění suverenity, územní celistvosti a politické nezávislosti ČR včetně zachování demokratičnosti země. Strategické zájmy pomáhají životním zájmům a zajišťují prosperitu ČR. Za tyto zájmy je možné považovat například stabilitu v euroatlantickém prostoru, rozvoj role OBSE, zajištění vnitřní bezpečnosti obyvatel, podpora a rozvoj regionální spolupráce, prevence a potlačování bezpečnostních hrozeb nebo zajištění kybernetické bezpečnosti. Další významné zájmy pomáhají tyto dvě skupiny zajistit a zvýšit tak odolnost proti možným hrozbám. Jsou jimi např. snižování kriminality, posilování

²¹ článek 3, zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

zpravodajské ochrany, vědecko-technický rozvoj nových technologií či ochrana životního prostředí.

Strategie odkazuje na důležitost členství v mezinárodních organizacích NATO a EU a na udržování dobrých vztahů se sousedními zeměmi. I přes to, že je ohrožení masivním vojenským útokem nízké, je členství v těchto institucích krokem k eliminaci bezpečnostních rizik. Naši bezpečnost výrazně ovlivňuje i dění v okolních státech, obzvláště v situacích, kdy nejsou vlády schopny zajistit obranu, bezpečnost a vliv práva ve své zemi.

Pasáž věnující se bezpečnostním hrozbám dává najevo, že nelze vymezit hrozby pouze s ohledem na Českou republiku. Týkají se jí i hrozby, které nejsou přímé a mohou ohrozit některý členský stát z mezinárodního uskupení, kterého je ČR členem.²² Více se jim bude věnovat kapitola šestá.

3.2 Obranná strategie České republiky

Obranná strategie ČR je vládním dokumentem, který byl aktualizován a schválen usnesením č. 194 ze dne 13. března 2017. Z formálního hlediska je tento dokument rozdělen na tři hlavní části, přičemž za nejdůležitější považují část druhou, která popisuje tři pilíře obrany, kterými jsou stát, ozbrojené síly a občan. Strategie vymezuje přístup vlády k zajišťování obrany, představuje základní zadání pro plánovací proces a způsob naplňování hlavních úkolů ozbrojených sil. Z legislativního hlediska vychází z platných právních předpisů – zejména z Ústavy České republiky, mezinárodních smluv a s nimi souvisejících zákonů. Mimo jiné navazuje na Bezpečnostní strategii ČR a kooperuje se Strategickou koncepcí NATO či Globální strategií EU.²³

Přesto, že je obrana založena na odpovědném přístupu vlády, je nutné, aby fungovaly tři základní pilíře obranné strategie, označované jako stát, ozbrojené síly a občan. V prvním pilíři má podstatný úkol zodpovědný přístup státu k obraně, neboť, jak již bylo zmíněno, za zajišťování obrany zodpovídá vláda. Mimo to, je obrana věcí všech složek státní správy, územní samosprávy, právnických osob, ale i samotných občanů. Mezi hlavní úkoly státu patří tvorba systému obrany státu a jeho stabilita, obranné plánování, materiální zajištění včetně důležitého státního obranného průmyslu, který zajišťuje bezpečnost

²² MZV ČR. *Bezpečnostní strategie*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2015. ISBN 978-80-7441-005-5.

²³ MO ČR. *Obranná strategie České republiky: The defence strategy of the Czech Republic*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, 2017. ISBN 978-80-7278-702-9.

dodávek vojenského materiálu, služeb a zdroje. Vláda v roce 2015 rozhodla o navyšování zdrojů s cílem dosažení obranného rozpočtu v roce 2020 úrovně 1,4 % HDP. Vzhledem k tomu, že v lednu 2020 činil HDP 5 613 mld. Kč a samotný rozpočet činil 5 677 mil. Kč²⁴, vláda svůj úkol nesplnila, neboť dosahuje pouhých 0,1 % HDP.²⁵

Druhým pilířem jsou akceschopné ozbrojené síly, kterými jsou jejich příslušníci. Ty je nutné dostatečně motivovat a všestranně vycvičit k různým situacím tak, aby dosáhly požadované úrovně. Proto se vláda rozhodla vyčlenit adekvátní zdroje, převážně v oblasti vzdělání, výcviku a materiální vybavenosti. Tato část obranné strategie seznamuje obecně s plánovacími cíli, které jsou poté rozpracovány ve specifických dokumentech.²⁶

Podstatnou částí obrany země jsou občané, protože nejenže jsou někteří členy ozbrojených sil, ale na základě §21 zákona č. 222/199 Sb., o zajišťování obrany ČR, jim může být za stavu ohrožení státu či válečného stavu uložena pracovní povinnost k mimořádné službě. „*Pracovní povinnost se vykonává zejména v těch oborech práce, které jsou nevyhnutelné k zajišťování životně důležitých funkcí státu nebo k zabezpečení ozbrojených sil.*“²⁷ K tomuto účelu je zřízen institut aktivní zálohy, kde se „dobrovolní“ vojáci připravují na plnění úkolů ozbrojených sil ČR a dobrovolně se mohou účastnit vojenských cvičení.²⁸

3.3 Bílá kniha o obraně

Bílá kniha o obraně byla vládou ČR schválena usnesením č. 369 ze dne 18. května 2011, dodnes však nebyla novelizována. Hlavními důvody jejího vzniku byly rychlé změny bezpečnostního prostředí, nová koncepce NATO, aktualizovaná Bezpečnostní strategie ČR či zkušenosti z mírových operací. Cílem tohoto strategického dokumentu je analyzovat stav Ministerstva obrany a ozbrojených sil s vymezením cílů pro rozvoj bezpečnosti. Z formálního hlediska má kniha jedenáct kapitol přičemž první dvě kapitoly teoreticky shrnují zákonem daná východiska a popis prostředí, které ovlivňuje bezpečnost v České republice.

²⁴MO ČR. *Resortní rozpočet*. [2021-09-18]. Dostupné z: <https://www.mocr.army.cz/finance-a-zakazky/resortni-rozpocet/resortni-rozpocet-5146>

²⁵ MO ČR. *Obranná strategie České republiky: The defence strategy of the Czech Republic*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, 2017. ISBN 978-80-7278-702-9.

²⁶ Tamtéž.

²⁷ Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, §21 - *Rozsah pracovní povinnosti*

²⁸ MO ČR. *Obranná strategie České republiky: The defence strategy of the Czech Republic*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, 2017. ISBN 978-80-7278-702-9.

Jednotlivá opatření, která dokument zřizuje, se týkají oblasti obranného plánování, ekonomického řízení, personálního řízení, vojenských schopností, akvizic a hospodaření s majetkem, kontroly a organizace.²⁹

²⁹ MO ČR - OKP MO. *Bílá kniha o obraně*. Praha, 2011. ISBN 978-80-7278-564-3.

4. Bezpečnostní politika České republiky

Stát bojuje „proti terorismu, extremismu, organizovanému zločinu, obchodu s drogami, zbraněmi, lidmi, boji proti korupci, ohrožení kritické infrastruktury státu, zneužívání nevládního neziskového sektoru k financování terorismu“ a dalším hrozbám.³⁰ Za bezpečnostní hrozbu je považován takový fenomén, jehož schopností je poškodit zájmy státu v rozsahu škod od přírodních jevů po zamýšlené činy různých uskupení. Hrozby mezi lidmi vytvářejí strach a obavy o ty, kteří jim jsou vystaveni. V České republice se můžeme setkat s hrozbami různého charakteru. Z hlediska geopolitického jsou hrozby rozlišovány na přímé, kterým je vystavena ČR a nepřímé, které se dotýkají spojenců v mezinárodních organizacích, kterými je ČR členem. Časové rozdělení je dělí na naléhavé, kde je nezbytná okamžitá reakce k jejich zastavení, a latentní, které nemusí být nutně řešeny, ale v případě jejich odložení se mohou velmi rychle stát hrozbou naléhavou. Latentní hrozbou byl například extremismus na konci studené války, který v současné době můžeme považovat za jednu z nejnaléhavějších hrozeb globálního charakteru. Tvůrce hrozeb členíme na nezáměrné původce, kterými jsou výsledky, na kterých se nepodílí člověk a nemůže je ovlivnit – povodně, erupce sopek, pandemie. Záměrnými původci jsou však osoby, příp. uskupení, kterým jsou přičítány teroristické útoky, agresivní postoje či narušování dopravy strategického materiálu. Z hlediska sektorového dělíme hrozby zjednodušeně na hrozby vojenské, ekonomické, politické, sociální, kulturní a ekologické.³¹ Vzhledem k tomu, že existují hrozby nepřímé, nechala EU vypracovat krizový management, s jehož pomocí se hrozby řeší mediací, mírovou cestou (tzv. peacebuilding) a prevencí konfliktů, které by měly hrozby eliminovat, popřípadě snížit jejich dopad na území členských států EU. Velmi důležitá je činnost organizací, do kterých přispívá i ČR, a to Europol, Eurojust či Frontex.³² Těmto subjektům se podrobněji věnuje kapitola pátá.

³⁰ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha, 2013. Dostupné také z: <http://mvr.cz>

³¹ VIČAR, Dušan a Radim. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-279-4.

³² BAUEROVÁ, Helena, Hana HLAVÁČKOVÁ a Milan VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7.

Bezpečnostní systém České republiky, jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, nalezneme v mnoha koncepčních a strategických dokumentech. Jedním z nich je také Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Dokument podává přehlednou SWOT analýzu pro oblasti sil, věcných zdrojů, úkolů ochrany obyvatelstva, krizového řízení, výchovy, vzdělávání, vědy, výzkumu, vývoje a inovace. Zároveň vychází z identifikovaných bezpečnostních hrozeb, které jsou definované mimo jiné v Bezpečnostní strategii a snaží se prostřednictvím tohoto dokumentu implementovat a realizovat vize a úkoly vyplývající ze základních strategických dokumentů.³³

4.1 Aktéři BP v ČR

Mezi aktéry bezpečnostní politiky se řadí prezident ČR, vláda ČR, Parlament ČR, Bezpečnostní rada státu, orgány obcí a krajů, ale také například integrovaný záchranný systém, který má v tomto důležitou úlohu.

Jak již bylo zmíněno v rámci kapitoly o legislativě, vrchním velitelem ozbrojených sil je prezident republiky. V souvislosti s touto pravomocí jmenuje a povyšuje generály.³⁴ Zabezpečování úkolů, které souvisejí s prezidentovými pravomocemi, zajišťuje Vojenská kancelář prezidenta ČR. Jedná se například o jmenování generálů, rektorů a profesorů vojenských vysokých škol, plnění úkolů při udělování amnestie, zpracování návrhů rozkazů prezidenta, zpracování návrhů dopisů a běžná administrativa.³⁵

Mocí zákonodárnou disponuje Parlament ČR, který se skládá z Poslanecké sněmovny a Senátu. Podle článku 43 Ústavy rozhoduje o vyhlášení válečného stavu a rozhoduje o účasti ČR v obranných systémech mezinárodních organizací, ve kterých je země členem. Dále vyslovuje souhlas s vysláním ozbrojených sil a s pobytem cizích ozbrojených sil na našem území.³⁶ V oblasti vnitřní bezpečnosti se v Parlamentu zřizují výbory, kterými jsou v Senátu Výbor

³³ MINISTERSTVO VNITRA, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030* [online]. Praha, 2013 [cit. 2022-03-04]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Koncepce-ochrany-obyvatelstva-2020-2030_1_.pdf

³⁴ čl. 63, zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

³⁵ NEZNÁMÝ. Působnost. *Pražský hrad: Prezident ČR* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky-a-hradni-straz/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky/pusobnost>

³⁶ čl. 43, zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost a v Poslanecké sněmovně Výbor pro obranu a bezpečnost.³⁷

Vláda je představitelem moci výkonné a jejím úkolem je zabezpečovat ochranu země. K tomu přijímá různá bezpečnostní opatření, ratifikuje bezpečnostní dokumenty nebo zajišťuje přípravu bezpečnostních sborů na krizové situace. Rozhoduje o vyslání ozbrojených sil mimo své území a pobytem cizích ozbrojených sil na svém území. Jak je zmíněno výše, je k tomu nutný souhlas Parlamentu ČR.³⁸

Vláda zřizuje na základě bezpečnostního zákona jako svůj stálý pracovní orgán Bezpečnostní radu státu (dále BRS), která koordinuje problematiku bezpečnosti ČR. Reaguje na krizové situace, které se naskytnou a zároveň provádí preventivní opatření nejen vůči veřejnosti. Rada se skládá z deseti členů, kterými jsou ministři. BRS má pro svoje potřeby zřízen Ústřední krizový štáb a čtyři poradní výbory – pro obranné plánování, pro civilní nouzové plánování, pro zpravodajskou službu a pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky. Podle druhu výboru se vykonávají činnosti plánování bezpečnosti, ochrana obyvatel, plnění mezinárodních úmluv či získávání relevantních informací.³⁹ Ústřední krizový štáb je zřizován pouze při vzniku krizových situací, což je odlišný stav od standardní situace ohrožující občany, kulturní hodnoty a zájmy státu.

Zpravodajské služby jsou státním orgánem, který získává, shromažďuje a vyhodnocuje informace, které jsou důležité z hlediska ekonomických zájmů, ochrany ústavního zřízení, bezpečnosti a obrany země. Česká republika rozděluje zpravodajské služby na Bezpečnostní informační službu, Úřad pro zahraniční styky a informace a Vojenské zpravodajství, které spadá do resortu Ministerstva obrany. Zpravodajské služby mezi sebou mohou spolupracovat pouze se souhlasem vlády, ať se jedná o služby vnitrostátní či mezistátní. Přesný okruh činností vymezuje speciální zákon.⁴⁰

³⁷ NEZNÁMÝ. Výbory. *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=194>

³⁸ zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

³⁹ Usnesení vlády č. 391/1998, o Bezpečnostní radě státu a o plánování opatření k zajištění bezpečnosti ČR. Dostupné také z vlada.cz

⁴⁰ zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

Důležitou roli při plnění bezpečnostních opatření mají také ministerstva a výkonné orgány na území krajů a obcí, jejichž působnost se řídí speciální zákonnou úpravou.

Nezastupitelným orgánem při výkonu bezpečnosti ČR jsou Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR a Zdravotnická záchranná služba. PČR chrání zdraví, životy a majetek lidí, spolupracuje s ostatními bezpečnostními orgány, nejen na národní úrovni (Europol, Interpol, BIS). Hasičský záchranný sbor je základním sborem integrovaného záchranného systému. Jde o orgán, který je povinný k ochraně obyvatel, skrz generální ředitelství koordinuje civilní nouzové plánování, krizové plánování a havarijní plánování.⁴¹ Některé sbory jsou velmi dobře vybaveny technikou a ochrannými prostředky na nejvyšší evropské úrovni, například pro zásahy při úniku nebezpečných látek.⁴² Nenahraditelnou složkou IZS je zdravotnická záchranná služba, jejímž jediným úkolem je zachraňovat zdraví a životy občanů.

Podle zákona o ozbrojených silách se setkáváme při plnění bezpečnostních úkolů s Armádou ČR, Vojenskou kanceláří prezidenta republiky a Hradní stráží. Jejich úkolem je obrana státu proti vnějšímu napadení a plnění mezinárodních závazků. Základní složkou je armáda, která například střeží důležité objekty obrany státu, zabezpečuje zdravotnickou leteckou dopravu, používá vojenskou techniku k odstranění jiného hrozícího nebezpečí nebo vykonává záchranné práce při situacích, které ohrožují život, zdraví a majetkové hodnoty.⁴³ V případě bezprostředního nebezpečí armáda vyčleňuje síly a prostředky, které pomáhají při rychlé analýze, s epidemiologickým šetřením, při monitorování radiační a chemické situací či při dekontaminaci terénu. Při možném teroristickém útoku se předpokládá, že se tyto prostředky použijí ve prospěch složek IZS. Obdobnými prostředky disponuje Státní ústav jaderné, chemické a biologické ochrany.⁴⁴

⁴¹ §1, zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky

⁴² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha, 2013. Dostupné také z: <http://mvcr.cz>

⁴³ zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

⁴⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha, 2013. Dostupné také z: <http://mvcr.cz>

5. Bezpečnostní politika Evropské unie

Při vzniku Evropského společenství (předchůdce EU) nebyla ochrana a bezpečnost na hlavním místě. Až díky spolupráci v ekonomické oblasti a postupným rozvinutím dobrých vztahů mezi státy se vytvořil bezpečný prostor, který značil absenci válek. O samotnou bezpečnost se organizace začala zajímat v 80. letech 20. století a jedním z podstatných cílů se stala snaha o vybudování prostoru, kde bude fungovat volný pohyb zboží, služeb, osob a kapitálu. Na základě toho byly zrušeny hraniční kontroly a dbalo se na vnitřní i vnější bezpečnost. V průběhu devadesátých let však EU zjistila, že bez pomoci OSN a NATO není sama schopna čelit hrozbám válečných konfliktů., a proto byla Maastrichtskou smlouvou vytvořena společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP), která se postupně v této problematice angažovala.⁴⁵

Na počátku milénia se pomalu začínají objevovat nové hrozby a vzniká *Evropská bezpečnostní strategie*, která vymezuje pět nejzávažnějších hrozeb, kterými jsou terorismus, organizovaný zločin, šíření zbraní hromadného ničení, regionální konflikty⁴⁶ a tzv. failed states.^{47,48} Po aktualizaci dokumentu v roce 2008 se připojují hrozby kybernetická bezpečnost, energetická bezpečnost a klimatické změny.⁴⁹ Hrozby se staly zcela reálnými, a to po roce 2001, kdy se začal rozšiřovat terorismus v reakci na americké útoky na World Trade Center. Útoky se objevovaly i v Evropě, a tak bylo nutné rozšířit vzájemné zabezpečení vnitřní i vnější bezpečnosti. Hrozba migrační krize se objevila až o deset let později, v reakci na události⁵⁰ tzv. arabského jara, kdy arabské země opouštěli jejich obyvatelé z důvodu častých a mocných protestů, nepokojů a revolucí.⁵¹

⁴⁵ BAUEROVÁ, Helena, HANA HLAVÁČKOVÁ a MILAN VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7.

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ Jedná se o takové státy, které nejsou schopny plnit základní funkce suverénního národního státu. Takový stát nemůže prosazovat autoritu nad svým územím a národy a nemůže se věnovat ochraně svých hranic. Z pohledu občanů se stát stává nelegitimním.

⁴⁸ NEZNÁMÝ. *Failed state*. Britannica [online]. [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/failed-state>

⁴⁹ BAUEROVÁ, Helena, HANA HLAVÁČKOVÁ a MILAN VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7.

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ MENDEL, Miloš. *Arabské jaro: historické a kulturní pozadí událostí na Blízkém východě*. Praha: Academia, 2015. Orient (Academia). ISBN 978-80-200-2474-9.

Smlouva o fungování EU z roku 1993 stanovuje, že EU bude podporovat demokracii, právní řád, bude chránit své hodnoty a udržovat bezpečnost a nezávislost. Jedním ze způsobů, jakým EU volí řešení, při hrozícím nebezpečí (převážně válečného charakteru), je mírová cesta. Toto rozhodnutí ovlivňuje několik faktorů:

1. Největším ovlivňujícím faktorem je všeobecný strach z válek. Vzhledem k tomu, že se případná válka stává záležitostí celého národa, jsou členské státy velmi neochotné vysílat vlastní armádu do zahraničního konfliktu, a tím pádem na sebe nepřítel upozorňovat. Výjimku zde tvoří Francie (před opuštěním EU i Velká Británie), která se může považovat za zemi vyspělou k boji.
2. Evropa se nerada pouští do vojenských střetů a intervencí s ohledem na menší vojenské prostředky, neboť se během válek nestala světovou velmocí, jako např. USA. Zároveň nemá vlastní evropskou armádu, a je tak stoprocentně závislá na členských státech, které své jednotky vysílají plně ve své kompetenci. Zároveň je důležitá multilaterita, kdy je velmi důležitá spolupráce se třetími zeměmi. Ty se pravidelně zúčastňují různých misí a cvičení (Norsko, Turecko, Rusko).
3. Politické situace jednotlivých členských zemí také velmi přispívají k tomu, jak se Evropa k bojům staví. Přes volitelnost politiků a důraz vlád na šetření státního rozpočtu, často ovlivňují aktivity EU v oblasti obrany.⁵²

5.1 Aktéři BP v EU

Na základě mezivládní spolupráce, na které se členské státy EU dohodly, rozhoduje o vnějších aktivitách Rada EU a Evropská Rada.⁵³ Rada EU je často označovaná jako „Rada ministrů“ a je legislativním a výkonným orgánem EU, který hájí zájmy členských států, kdy každou zemi zastupuje jeden ministr⁵⁴. Článek 26 Smlouvy o Evropské unii stanovuje, že „*Rada vypracovává společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a přijímá rozhodnutí nezbytná pro vymezení a provádění této politiky.*“⁵⁵ Protože je ale nutné projednávat široké spektrum agend, je Rada EU rozčleněna do devíti úseků, podle oblastí, kterými se zabývají.

⁵² BAUEROVÁ, Helena, Hana HLAVÁČKOVÁ a Milan VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7.

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ BLAHUŠIAK, Igor. *Rada EU*. Euroskop.cz [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/institute-eu/rada-eu/>

Bezpečností se zabývá Rada pro zahraniční věci (Foreign Affair Council), která se věnuje kompletní vnější činnosti, kam patří také např. společná zahraniční a bezpečnostní politika, společná obchodní politika či humanitární pomoc. U bezpečnosti posiluje spolupráci mezi státy, přijímá rozhodnutí, provádí stanovené úkoly a uzavíráním dohod se třetími státy pověřuje Komisi. Veškeré akty, které Rada vydá „mají podobu právně závazných nařízení, směrnic, rozhodnutí, dále nezávazných doporučení a stanovisek.“⁵⁶

Evropská rada (dále ER) je hlavním orgánem EU, která sestává z nejvyšších představitelů členských zemí. Je odpovědná za politická rozhodnutí, řešení problémů a směřování evropské integrace. Není však legislativním orgánem. Po každém jejím jednání jsou uveřejňovány Závěry ER, které určují konkrétní otázky a nutná opatření, která je potřeba přijmout pro jejich dosažení. V roce 2019 se na zasedání v Bruselu dohodlo, že vznikne strategická agenda 2019 – 2024, která se zaměřuje na čtyři hlavní priority v oblasti ochrany, hospodářství, životního prostředí a prosazování zájmů v globálním měřítku. V rámci ochrany a bezpečnosti si klade za své hlavní priority ochranu vnějších hranic, boj proti nelegální migraci, obchodování s lidmi, dosáhnout účinné azylové politiky, zlepšit sdílení informací v boji proti terorismu a ochranu před kybernetickou činností a hybridními hrozbami. Samozřejmostí je podpora OSN a úzká spolupráce s NATO.⁵⁷

Evropská komise je spíše doplňujícím orgánem, který zajišťuje financování administrativních záležitostí orgánů EU, uzavírá dohody, organizuje obchodní iniciativy a v oblasti bezpečnosti nemá žádné významné pravomoci. Částečně ji však může ovlivnit, neboť financuje a směřuje agentury vnitřní bezpečnosti (Eurojust, Frontex), které se mohou rozhodovat, do jaké míry budou spolupracovat s EU. Naopak finance z rozpočtu EU, které se dotýkají oblasti obrany a vojenské pomoci, nejsou poskytovány. Akce jsou zcela závislé na členských státech, neboť vysílání na mise je dobrovolné. Pokud Rada EU

⁵⁵ *Smlouva o Evropské unii: konsolidované znění*. 2012, C 326/13. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/>

⁵⁶ BLAHUŠIAK, Igor. *Rada EU*. Euroskop.cz [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/institute-eu/rada-eu/>

⁵⁷ Evropská rada. *Evropská rada*. Rada Evropské unie [online]. [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/>

rozhodne o zahájení mise, členské státy nabídnou volné finance a vojenské kapacity.⁵⁸

Mimo tyto hlavní orgány však existuje řada agentur, které se problematikou bezpečnosti také zabývají. Jednou z nich je Europol, který vznikl v roce 1995, na mezinárodní úrovni úzce spolupracuje s policií, agenturou Interpol a třetími stranami. Agentura pomáhá členským státům v boji proti terorismu, shromažďuje citlivé informace o hledaných osobách či podezřelých skupinách. Od roku 2010 spadá pod EU, aby mohla být pravidelně financována z rozpočtu EU, o kterém na základě návrhu Komise rozhoduje Rada EU a Evropský Parlament. S nárůstem dalších hrozeb Europol vytvořil Evropské protiteroristické centrum, Centrum pro boj s kyberterorismem a Evropské centrum proti pašování migrantů. Další agenturou EU je od roku 2008 Eurojust (založen v roce 2002), kde dochází k odhalování zločinu a k jeho trestání. Samotná agentura iniciuje a žádá o zahájení trestních řízení. Uvnitř Eurojustu jsou obsazeni zástupci z řad soudců, státních zástupců a policistů členských států, kteří sem své zástupce vysílají.⁵⁹

V nadcházejících podkapitolách jsou přiblíženy organizace fungující na globální úrovni, které v oblasti bezpečnosti mají velkou roli, a domnívám se, že bez nich byla bezpečnostní situace na velmi nízké úrovni.

5.2 Organizace spojených národů

Organizace spojených národů (OSN) vznikla v roce 1945 Chartou OSN s hlavním úkolem zajištění bezpečnosti a mírového stavu po 2. světové válce.⁶⁰ Jejím předchůdcem bylo uskupení 26 států, označované jako „Spojené národy“, jehož vznik datujeme na začátek roku 1942, kdy reaguje na boje proti mocnostem Osy. Její činnost však byla ukončena krátce poté, co se jí nepodařilo zabránit začátku 2. světové války.⁶¹ Charta OSN byla podepsána 50 zakládajícími členy, mezi které patřilo i tehdejší Československo. Později ji podepsalo Polsko, které

⁵⁸ BAUEROVÁ, Helena, Hana HLAVÁČKOVÁ a Milan VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ OSN. *Organizace spojených národů*. Euroskop.cz: *Věcně o Evropě* [online]. 2008 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9141/sekce/osn/>

⁶¹ UN. *Preparatory Years: UN Charter History*. United Nations: Peace, dignity and equality on a healthy planet [online]. 2008 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/history-of-the-un/preparatory-years#deco>

se stalo dalším zakládajícím členem. V současné době patří do členských států celkem 193 zemí.⁶²

Základními cíly OSN je vykonávat účinná opatření za účelem udržení míru, bezpečnosti a potlačení útočných činů v souladu s mezinárodním právem. Důležité je také utvrzovat mezi státy navzájem kladné vztahy, které jsou založené na rovnoprávnosti a vzájemné úctě. Veškeré cíle organizace podporují a posilují úctu k lidským právům a základním svobodám bez ohledu na náboženské vyznání, pohlaví, jazyk či rasu.⁶³

Organizační struktura sestává ze šesti základních orgánů – Valné shromáždění, Rada bezpečnosti, Ekonomická a sociální rada, Poručenská rada, Mezinárodní soudní dvůr a Sekretariát OSN. Důležitou funkci zastává také Generální tajemník, který mimo jiné předkládá návrhy k projednání Valnému shromáždění a upozorňuje na situace, které by mohly ohrozit mezinárodní bezpečnost. V současné době jím je António Guterres.⁶⁴

Z hlediska tématu této práce je vhodné zmínit samotnou Radu bezpečnosti OSN. Tento orgán nese hlavní odpovědnost za dodržování mezinárodního míru, rozhoduje o tom, zda došlo k mírovému ohrožení, porušení či útočnému činu a stanovuje vhodná opatření. Rada má celkem patnáct členů, z nichž pět je stálých – Čínská republika, Francie, Rusko, Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Spojené státy americké. Valným shromážděním jsou dále každé dva roky voleni nestálí členové. Při rozhodování o otázkách procedurálního charakteru je potřeba devět kladných hlasů, přičemž každý člen má jeden hlas. V případě hrozícího sporu vyzve Rada bezpečnosti všechny dotčené země, aby svůj spor řešili poklidnými prostředky, a to vyjednáváním, šetřením či smířcím a soudním jednáním. Pokud by se tento proces nevydařil, následuje zavedení opatření prostřednictvím leteckých, námořních nebo pozemních sil.⁶⁵

⁶² UN. *About us*. United Nations: Peace, dignity and equality on a healthy planet [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/main-bodies>

⁶³ *Charta Organizace spojených národů a Statut Mezinárodního soudního dvora*. Informační centrum OSN v Praze, 2015. Dostupné také z: https://www.osn.cz/wp-content/uploads/Charta_OSN.pdf

⁶⁴ UN. *About us*. United Nations: Peace, dignity and equality on a healthy planet [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/main-bodies>

⁶⁵ *Charta Organizace spojených národů a Statut Mezinárodního soudního dvora*. Informační centrum OSN v Praze, 2015. Dostupné také z: https://www.osn.cz/wp-content/uploads/Charta_OSN.pdf

5.3 Severoatlantická aliance

Severoatlantická aliance, známá pod označením NATO (z anglického „*North Atlantic Treaty Organization*“) byla založena 4. dubna 1949 podepsáním Severoatlantické smlouvy ve Washingtonu. Vzniku uskupení předcházela projev Winstona Churchilla v roce 1946 u příležitosti udělení čestného doktorátu v americkém Fultonu. Churchill zmiňuje, že situace v poválečné Evropě není optimální a že Josif Vissarionovič Stalin neumožňuje státu demokratický vývoj tak, jak jej slíbil na Jaltské konferenci. Přesto, že západoevropské vlády splnily závazek a zredukovaly svoji výzbroj a demobilizovaly vojska, rozšířila se zpráva, že Sovětský svaz si vojenské síly zachovává v plném stavu, a tím pádem odmítá dodržovat dohodu. Mnohačetné výzvy k respektování Charty OSN a mezinárodních úmluv tak nemohly ze strany Sovětského svazu zaručit státní svrchovanost a nezávislost demokratických států. Reakcí na tento přístup bylo v roce 1948 podepsání Bruselské smlouvy, jejímž cílem byla tvorba společné obrany a posílení vzájemných vztahů takovým způsobem, aby bylo možné odolat ideologickému, politickému a vojenskému ohrožení. Následně po podpisu této smlouvy vzniklo po dohodě s USA uskupení Severoatlantické aliance, jejímž cílem je celosvětový mír.⁶⁶ První bojová akce ozbrojených sil NATO proběhla v únoru 1994 v bezletové zóně Bosny a Hercegoviny, pod názvem Deny Flight. Čtyři srbská letadla zde porušila zákaz létání při útoku proti pozemnímu cíli.⁶⁷

Česká republika vážně usilovala o připojení se k této alianci. Až po splnění vstupních předpokladů byl zástupce země, tehdejší prezident Václav Havel, pozván v roce 1997 na summit do Madridu, kde byla země společně s Maďarskem a Polskem připojena k alianci. Formálně však hovoříme o připojení ke 12tému březnu 1999. Aktuálně⁶⁸ má NATO celkem třicet členů,⁶⁹ úředním jazykem je angličtina a francouzština a veškeré úkoly aliance jsou obsaženy ve Strategickém konceptu NATO.⁷⁰

⁶⁶ BORKOVEC, Zdeněk. *Naše cesta do NATO: 20. výročí přistoupení České republiky k Organizaci Severoatlantické smlouvy*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, [2019]. ISBN 978-80-7278-761-6.

⁶⁷ HARENBERG, Bodo. *Kronika lidstva*. 8. vyd. Přeložil Pavel BĚLINA. Praha: Fortuna Print [i.e. Fortuna Libri], c2011. ISBN 978-80-7321-601-6.

⁶⁸ K 31. srpnu 2020.

⁶⁹ NATO. *NATO MEMBER COUNTRIES*. North Atlantic Treaty Organisation [online]. 2020 [cit. 2021-11-03]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/nato_countries.htm

⁷⁰ BORKOVEC, Zdeněk. *Naše cesta do NATO: 20. výročí přistoupení České republiky k Organizaci Severoatlantické smlouvy*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, [2019]. ISBN 978-80-7278-761-6.

Samotný základ NATO stojí na čtyřech hlavních pilířích – Washingtonská smlouva, obranné plánování, bezpečnost informací a vzájemná solidarita a soudržnost všech členů. Ve Washingtonské smlouvě jsou nejpodstatnější články 3, 4, 5, 8, 9 a 10. Ve zkratce je nutné rozvíjet a udržovat kolektivní schopnost odolat ozbrojenému útoku, vzájemně konzultovat ohrožení územní celistvosti, revidovat právní řád (zabránit kolizi textů právních řádů s mezinárodními smlouvami) a být otevřen novým kandidátům z řad evropských států. Podle článku 9 je zřízena Severoatlantická rada, kde má každý stát své zastoupení. V případě hrozícího útoku se Rada řídí heslem „*útok proti jednomu = útok proti všem.*“ Úkolem obranného plánování je udržení bojeschopnosti ozbrojených sil států na maximální úrovni. Tento úkon je nutný zpravidla při napadení, kdy napadený stát musí být po určitou dobu schopen bránit sám sebe. Úroveň bojeschopnosti je zjišťována pomocí „Dotazníku obranného plánování“, který každé dva roky experti analyzují. S ohledem na bezpečnost informací je nutné zajistit, aby nedošlo k jejich diskreditaci. O tuto celkovou ochranu dbá NATO Office of Security. Každý stát má poté svůj specializovaný úřad (v ČR Národní bezpečnostní úřad), který s informacemi nakládá dle standardů NATO. Vzájemná solidarita a soudržnost všech členských států je jedním z hlavních cílů a nejvíce se projevuje v krizových situacích, např. válka v Iráku, válka v Afghánistánu či útoky 11. září.⁷¹

Co se týče organizačního členění uvnitř organizace, nejvýznamnější je Severoatlantická rada, která je hlavním politickým rozhodovacím orgánem. Předmětem jejího jednání jsou politické, vojenské a provozní otázky a dále mimo jiné zřizuje podřízené pracovní orgány, kde mají členské státy své zastoupení v podobě velvyslanců. Druhým nejstarším a zároveň nejvyšším vojenským orgánem je Vojenský výbor, který se zabývá vojenským poradenstvím, jež slouží k podpoře civilního rozhodovacího procesu v orgánech NATO. Z dalších orgánů stojí za zmínku například Výbor pro obrannou politiku a plánování, Nukleární pracovní skupiny, Politický výbor, Koordinační výbor pro verifikaci, Výbor

HARENBERG, Bodo. *Kronika lidstva*. 8. vyd. Přeložil Pavel BĚLINA. Praha: Fortuna Print [i.e. Fortuna Libri], c2011. ISBN 978-80-7321-601-6.

K 31. srpnu 2020.

NATO. *NATO MEMBER COUNTRIES*. North Atlantic Treaty Organisation [online]. 2020 [cit. 2021-11-03]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/nato_countries.htm

BORKOVEC, Zdeněk. *Naše cesta do NATO: 20. výročí přistoupení České republiky k Organizaci Severoatlantické smlouvy*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, [2019]. ISBN 978-80-7278-761-6.

⁷¹ Tamtéž.

pro civilní a nouzové plánování, Výbor pro operace a cvičení Rady či Bezpečnostní výbor.⁷²

Česká agenda v Bruselu je nazývána Stálá delegace České republiky při NATO a z prvotního hlediska je členěna na úsek civilní a vojenský. Vojenská část je vykonávána Generálním štábem AČR, část civilní je rozdělena do čtyř podskupin – politická část, jejíž agendu spravuje Ministerstvo zahraničních věcí, část obranných poradců, na níž se podílí Ministerstvo obrany a část hospodářská a administrativní, kterou spravují běžné agendy státní správy.⁷³

5.4 Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě

Součástí euro-atlantické bezpečnosti je Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). Členství v organizaci uplatňuje 56 zemí, veškerá rozhodnutí se přijímají konsenzem a nejsou právně závazná. OBSE se zabývá velkou škálou hrozeb, od vojenských, politických, environmentálních až po sociální či ekonomické. Jejím hlavním úkolem je práce v oblasti prevence a při řešení konfliktů, svým členům pomáhá zavádět bezpečnostní opatření, sleduje situaci a implementuje potřebná bezpečnostní opatření.⁷⁴ Vztah mezi EU a OBSE je upraven v čl. 10a Lisabonské smlouvy, který definuje, že bude Unie dosahovat „*vyššího stupně spolupráce ve všech oblastech mezinárodních vztahů ve snaze zachovávat mír, předcházet konfliktům a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu s cíli a zásadami Charty Organizace spojených národů, jakož i v souladu se zásadami Helsinského závěrečného aktu [...]*“⁷⁵, na jehož základě byla organizace v roce 1975 přetvořena z Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě.⁷⁶

⁷² BORKOVEC, Zdeněk. *Naše cesta do NATO: 20. výročí přistoupení České republiky k Organizaci Severoatlantické smlouvy*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, [2019]. ISBN 978-80-7278-761-6.

⁷³ Tamtéž.

⁷⁴ OBSE. *OBSE*. Euroskop.cz [online]. 2018 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/politiky-eu/zahranici-a-bezpecnost/vnejsi-vztahy/nejdulezitejsi-organizace/obse/>

⁷⁵ *Lisabonská smlouva: článek 10a*. In: C2007/306/01. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/>

⁷⁶ OBSE. *OBSE*. Euroskop.cz [online]. 2018 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/politiky-eu/zahranici-a-bezpecnost/vnejsi-vztahy/nejdulezitejsi-organizace/obse/>

6. Bezpečnostní hrozby

Pro mnoho obyvatel činí největší obavy vnitřní hrozby. I přes to, že se mnoho let v médiích řeší ve velké míře témata terorismu, běžní občané jsou ohroženi bagatelní trestnou činností, vandalismem a problémy, které pocházejí od nepřizpůsobivých občanů. Za největší výzvu, které by se stát měl věnovat, je považována kriminalita, jejíž dosah je převážně ve velkých městech.⁷⁷ Tato část diplomové práce se však zaměřuje na vnější hrozby, kde přibližuje jejich aktuální dopad na území ČR ve vztahu k eliminačním nástrojům a způsobům jejich předcházení na národní a mezinárodní úrovni. Hrozby jsou z čistě praktického hlediska, řazeny abecedně.

6.1 Extremismus

Další hrozbou, která není přesně definovatelná, je extremismus. Podle Ministerstva vnitra se za něj označují vyhraněné ideologické postoje, které jsou v nesouladu s ústavními a zákonnými normami, objevuje se v něm netolerance a je namířen proti základním demokratickým ústavním principům, mezi které patří, vyjma již dříve jmenovaných, úcta k právům a svobodám člověka a občana, ochrana menšin při rozhodování většiny či „volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí k prosazování svých zájmů.“ Mezi prostředky, které využívá, se objevuje konspirační teorie, sociální demagogie, podpora násilí (verbální i fyzické) a aktivismus. V mezinárodním pojetí se extremismus dělí na pravicový, levicový, náboženský, ekologický a národnostní (též regionalistický).⁷⁸

V ČR se nejvíce vyskytuje varianta levicového a pravicového systému. Pravicový extremismus sympatizuje s historickým fašismem/nacismem a využívá nacionální, rasovou a etnickou zášť. Oproti tomu levicový extremismus se přiklání k historickému komunismu/anarchismu a je inspirován sociální, třídní a antikulturní záští. Často je spojen se skupinami ortodoxních a anarchistických komunistů. Spolu s aktivisty, kteří vyznávají xenofobii, se shodují zejména v názorech namířených proti EU, NATO a neziskovým organizacím. Pro určení

⁷⁷ BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.

⁷⁸ MV ČR. *Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021 - 2026*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2021 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz>

tohoto chování jako trestného, je nutné jej kvalifikovat jako předem danou nenávist, kterou se adresát přiklání národnostní, náboženské či jiné sociální skupině. Extremismus tak můžeme zaznamenat v případech obecného ohrožení, násilí proti lidem, výtržnictví, omezování svobody uznání, ale i porušování svobody sdružování a shromažďování. Některé formy extremismu schvalující násilí v sobě mohou ukrývat teroristické podněty.⁷⁹

Obdobně jako migrace, i extremismus byl ovlivněn koronavirovou pandemií. Lidé šířící xenofobní myšlenky začali kritizovat vládní opatření, přejímali dezinformace a šířili konspirační teorie. Naopak byla snížena aktivita neonacistů, kteří se nejčastěji projevují společně s chuligány. Oproti roku 2019 však zaznamenal rok 2020 pokles, kdy bylo zaznamenáno pouze 188 akcí spojených s extremismem (v roce 2019 jich bylo 292). Mezi známá uskupení, která jsou spojena s extremismem a xenofobií patří Národní demokracie, Dělnická strana sociální spravedlnosti, Svoboda a přímá demokracie⁸⁰ a Volný blok.

Usnesením vlády č. 730 z roku 2020 byla schválena Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti na období let 2021 – 2026 provázané s Akčním plánem boje proti extremismu a předsudečné nenávisti na roky 2021 a 2022. Koncepce se snaží nastítnit problémová místa, která nejsou ze strany státu zcela dostačující pro boj proti této hrozbě. Jedná se o tři oblasti – ochrana obětí trestných činností, ochrana demokracie a vytváření a posilování odolnosti. Dokument obsahuje přehledně zpracovanou intervenční logiku, která zahrnuje problematické oblasti, strategické postupy a cíle, ale i přínosy daných opatření. Pro ochranu obětí trestných činností se předpokládá se strategickým cílem respektování specifik obětí a ujednocení rozhodovací praxe, užší spolupráce mezi státním zastupitelstvím a PČR a pravidelné informování veřejnosti. U ochrany demokracie jsou cílem posílení boje proti dezinformacím, schopnost rozpoznat radikalizované osoby, zvládat akce násilných shromáždění ze strany policie nebo odhalovat extremisty hlásící se do řad bezpečnostních složek. U třetího strategického cíle jde převážně o osvětu a informovanost veřejnosti.⁸¹

Za aktéry bojující proti extremismu jsou považovány především ty orgány, které jsou činné v trestním řízení. Z oblasti PČR jde o Národní centrálu proti organizovanému zločinu, jednodušší případy řeší kriminální policie krajských

⁷⁹ Tamtéž.

⁸⁰ Tamtéž.

⁸¹ Tamtéž.

ředitelství. Podstatná je také činnost Nejvyššího správního zastupitelství, zpravodajské služby, ministerstva a Generální inspekce bezpečnostních sborů.⁸²

Z pohledu EU byl vydán v roce 2020 Závěr Rady o vnější činnosti EU v oblasti předcházení v boji proti terorismu a extremismu. Vyzývá zde členské země k větší pozornosti na násilnou extremistickou islamistickou ideologii, která mnohdy souvisí s mezinárodním propojováním skupin prostřednictvím internetu. Rada dále předpokládá, že státy budou komunikovat s globálními technologickými společnostmi, aby společně zamezily propagandě extremismu a nenávislných projevů s ohledem na lidská práva.⁸³

6.2 Nelegální migrace

S prohlubujícím se demografickým trendem stárnutí populace roste význam migrace. Lidé mají různé důvody pro odchod ze své země, zpravidla se jedná o chudobu, konflikty nebo klimatické změny.⁸⁴ Pojem migrant však není definován ani v mezinárodním právu. Nejčastěji je vykládán jako osoba, která se dočasně nebo trvale odstěhuje z místa svého obvyklého pobytu.⁸⁵ Migraci rozlišujeme na legální a nelegální. Procesem regulovaného a státem kontrolovaného přistěhovalectví je legální migrace, nejčastěji se pojí se zaměstnáním, studiem či sloučením rodin. Nelegální migrace je naopak státem neřízená, cizinci nežádají o žádná oprávnění k pobytu na území země.⁸⁶ Migrace však do cílových států může přinést i další bezpečnostní hrozby. Lidé zůstávají v anonymitě a svou identitu ukrývají, může se tak s přehledem jednat o extremisty a sympatizanty, se kterými se může pojit nebezpečí terorismu či organizovaného zločinu.⁸⁷

⁸² Tamtéž.

⁸³ RADA EVROPSKÉ UNIE. *Závěry Rady o vnější činnosti EU v oblasti předcházení a boje proti terorismu a násilnému extremismu: 8868/20*. Rada EU [online]. Brusel, 2020 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8868-2020-INIT/cs/pdf>

⁸⁴ BAUEROVÁ, Helena, Hana HLAVÁČKOVÁ a Milan VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7.

⁸⁵ NEZNÁMÝ. *IOM Definition of "Migrant."* International Organization For Migration [online]. [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://www.iom.int/>

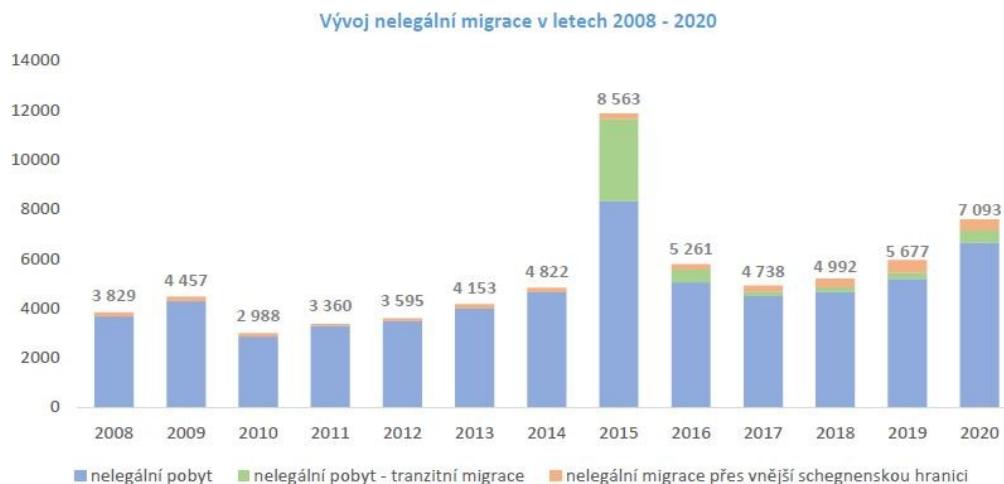
⁸⁶ MV ČR. *Slovníček pojmů: Slovníček základních pojmů z oblasti migrace*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/slovnicek-pojmu.aspx>

⁸⁷ MV ČR. *Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky* [online]. Praha, 2020 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: [mvcr.cz](https://www.mvcr.cz)

Na našem území se od vstupu do schengenského prostoru rozlišují dva hlavní typy nelegální migrace a to nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR a nelegální pobyt, při kterém osoby porušují zákonem stanovené podmínky pobytu pro cizince. Od roku 2008 je zaznamenán růst migrace, vyjma roku 2010 (znázorněno na obr. č. 2). Největší nárůst byl v roce 2015, kdy došlo oproti předchozímu roku o 78% nárůst vzhledem k panující migrační krizi. Od roku 2016 docházelo k mírnému poklesu. Ke konci roku 2020 bylo zaznamenáno přes 7 tisíc nelegálních migrantů. Vliv na tento nárůst měla situace nákazy covid-19, kdy byly zpřísněny podmínky pro vstup do země a probíhaly častější kontroly občanů.⁸⁸ Pro rok 2022 je velmi pravděpodobný nárůst s ohledem na situaci panující na Ukrajině. Domnívám se, že se mezi uprchlíky najdou jedinci, kteří se budou odmítat registrovat v České republice a budou doufat, že se jim podaří vrátit zpět do rodné země. Tím pádem zde budou bydlet nelegálním způsobem a bude jen otázkou času, kdy je orgány činné v migrační politice objeví. Právě Ukrajinci jsou nejpočetnější skupinou osob, které jsou odhalené při nelegální migraci. Výjimkou byla migrační krize 2015, kdy první příčku obsadili občané Sýrie. Dále se v této problematice angažují občané Moldávie, Gruzie, Vietnamu a Ruska. Zjišťování nelegálního pobytu probíhá na základě běžných kontrol, účelových pobytových kontrol, bezpečnostních akcí, ale také se cizinci na dané útvary chodí hlásit sami. Kontrola často probíhá ve spolupráci s ostatními orgány státní správy (celní správa, úřad práce).⁸⁹

⁸⁸ Tamtéž.

⁸⁹ Tamtéž.

Obr. č. 2: Vývoj nelegální migrace od roku 2008 do roku 2020.⁹⁰

Za hlavní orgán v oblasti migrační politiky je považována cizinecká policie, jejíž pravomoci určuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Společně s ní vykonává kontrolní činnost řada dalších státních orgánů, např. Státní úřad inspekce práce, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu nebo Celní správa. V případě zjištění protiprávních jednání v oblasti migrace definuje trestní zákoník č. 40/2009 Sb. čtyři druhy trestných činů, a to: organizování; a umožnění nedovoleného překročení státních hranic; napomáhání k neoprávněnému pobytu; neoprávněné zaměstnání cizinců. Do represivních opatření poté spadá správní vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit stát a trest vyhoštění uložený soudem.⁹¹

Migrační krize pro Evropu znamenala zjištění, že ochrana vnějších hranic se třetími zeměmi není dostačující. Ochrana vnějších hranic byla zaznamenána v roce 2001 v Laekenské deklaraci, jako prevence před hrozbami terorismu, nelegální migrace a obchodu s lidmi.⁹² V souvislosti s tím vydala Evropská komise sdělení zabývající se nelegální migrací zvané „Common policy on illegal immigration,“ kde určila šest oblastí, jež mají fungovat jako opatření pro předcházení této problematiky. Jsou jimi:

⁹⁰ Tamtéž.

⁹¹ MV ČR. *Nelegální migrace v České republice*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/nelegalni-migrace-v-ceske-republice.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

⁹² MV ČR. *Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky* [online]. Praha, 2020 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: [mvcr.cz](https://www.mvcr.cz)

- vízová politika
- správa hranic
- policejní spolupráce
- cizinecké právo a trestní právo
- návratová a readmisní politika
- infrastruktura pro výměnu informací, spolupráci a koordinaci⁹³

Dalším důležitým dokumentem je reforma evropské migrační a azylové politiky, která byla představena v roce 2020 pod označením Nový pakt o migraci a azylu. Zde se našla podpora členskými státy v oblasti efektivní ochrany vnějších hranic a spolupráce se zeměmi, odkud do Evropy přichází nejvíce migrantů.⁹⁴ Nevyřešenou otázkou však zůstalo, zda bude do budoucna potřeba zavést hraniční procedury na hranicích se třetími zeměmi, aby se tak zamezilo nelegální migraci.

6.3 Organizovaný zločin

Organizovaný zločin je činností, která je stále proměnlivá. Je mu proto nutné věnovat stálou pozornost, analyzovat její a správně reagovat. Síť organizovaných zločinců je složená z mnoha osob, které mají určenou specializaci dle druhu zločinu, mezi sebou komunikují šifrovaným způsobem pro ztížení své identifikace. Zpravidla existuje skupina hlavních organizátorů, kteří si podle cílového úkolu vybírají správné zločince pro spáchání činu a využívají tzv. bílé koně, což jsou osoby na nejnižším stupni v žebříčku. Nejčastější typ zločinu v ČR je hospodářská trestná činnost, kde jde například o krácení daní, jejich neodvádění, ovlivňování veřejných zakázek nebo nelegální obchody s komoditami. Tento způsob zločinu je také propojen s kybernetickým prostorem. Zpravidla se jedná o podvodná jednání, elektronické vydírání, krádež identity nebo zneužívání převodů měn.

V České republice existují tři typy skupin organizovaného zločinu – tuzemské, mezinárodní, smíšené. Na většině aktivit se ze 49 % podílí cizinci, nejčastěji Vietnamci, Albánci, Rusové a Ukrajinci.⁹⁵ Výhodou tuzemského

⁹³ *Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on a common policy on illegal immigration.* EUR-Lex Acces to European Union law [online]. (COM/2001/0672) [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52001DC0672>

⁹⁴ MV ČR. *Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky* [online]. Praha, 2020 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: mvr.cz

⁹⁵ Data k roku 2015.

uskupení je znalost prostředí a dostatek korupčního potenciálu. Nejčastější zaměření je na oblast podvodů s veřejnými zakázkami a dotacemi, kde je časté propojení s osobami ze státní správy, které mají tyto věci na starost. Smíšené skupiny se soustředí na protiprávní činnost v zemích, kde je slabší legislativa. Často se jedná o akce ve více státech, např. při převozu nelegálních migrantů. Občané ČR jsou do tohoto typu skupiny obsazováni převážně kvůli silné znalosti legislativních předpisů. Skupiny mezinárodní jsou děleny na vietnamské, balkánské, ruskojazyčné a čínské, kdy každá dominuje jiným zločinem (vietnamci – padělání zboží, balkán – drogová kriminalita, atp.). Mezi druhy činností organizovaného zločinu patří:

- organizovaná autokriminalita – krádeže motorových vozidel
- daňová kriminalita
- drogová trestná činnost
- kriminalita proti životnímu prostředí
- nelegální migrace
- nelegální obchod se zbraněmi
- obchod s lidmi
- oblast veřejných zakázek a dotací
- organizovaná kyberkriminalita
- ostatní hospodářská kriminalita
- padělání a pozměnění platebních prostředků
- padělání osobních dokladů

Tomuto typu bezpečnostní hrozby se snaží předcházet Koncepce boje proti organizovanému zločinu do roku 2023 společně s Akčním plánem boje proti organizovanému zločinu na roky 2020 a 2021. Cílem koncepce je realizace obecných opatření, která postihují co největší část boje s organizovaným zločinem. Pro ČR je potřeba upravit legislativní rámec pro činnost orgánů činných v trestním řízení, posílit spolupráci mezi orgány a spolu s tím vylepšit sdílení informací, s příkloněním se k mezinárodní spolupráci. Důležitým bodem je posílení lidských zdrojů v oblasti hospodárné trestné činnosti, protože jsou vyšetřovatelé velmi zatíženi počty spisů. Největším problémem je nedostatek analytiků a specialistů na finanční šetření. Koncepce opět znázorňuje intervenční

logiku zpracovanou do jednoduchých srozumitelných schémat. Akční plán souhrnně znázorňuje jednotlivá opatření v přehledných tabulkách.

Mezi hlavní aktéry, kteří proti organizovanému zločinu bojují, patří, obdobně jako u extremismu, orgány činné v trestním řízení. Zapojují se sem zpravodajské služby, ale i ministerstva, většinou podle typu trestné činnosti – např. Ministerstvo financí (FS ČR, CS ČR – daňové úniky), Ministerstvo spravedlnosti (trestněprávní legislativa), Úřad vlády ČR (drogová problematika, korupce), Ministerstvo životního prostředí (kriminalita páchaná na životním prostředí). Z oddělení PČR vykonává hlavní činnost Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování.

6.4 Terorismus

Již po několik let je za největší hrozbu ovlivňující náš život považován terorismus, který se stal předmětem různých diskuzí, úvah, mediálních sdělovacích prostředků, ale i zájmem politiků a zpravodajských služeb. Bohužel pro tento pojem neexistuje přesně definovatelné označení. Zpravidla se však jedná o taková jednání, která obsahují sofistikované a protizákonné využívání násilí, jsou zaměřena na neúčastněné osoby a snaží se upoutat pozornost sdělovacích prostředků se záměrem sledování politických, náboženských a kriminálních cílů. Samotným základem je společenský hodnotový systém veřejnosti, která se kvůli velkému množství informací a sledovanosti médií cítí ohrožená a nejistá, což může ovlivnit funkci státní správy a kritické infrastruktury.⁹⁶ Zjišťování hrozby terorismu a existence teroristických organizací je velmi náročným procesem, neboť v širším pojetí je potřeba odhalit samotné plánování, rekruty, způsob financování akce, existenci případných bomb a samotnou mateřskou organizaci, existuje-li na ní napojení. Mnohdy je tato hrozba propojena s organizovaným zločinem a využíváním tzv. šedé ekonomiky.⁹⁷

Charakteristickým rysem je existence propojených skupin, které sdílejí stejnou ideologii, cíle, finance a informace, proto jsou schopny ohrozit nejen infrastrukturu, ale i lidské životy. Za svůj cíl si teroristé vybírají kritickou infrastrukturu státu nebo zneužívají biologické, chemické a radioaktivní látky

⁹⁶ VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Bezpečnostní hrozby současnosti*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. ISBN 978-80-7251-462-5.

⁹⁷ BAUEROVÁ, Helena, Hana HLAVÁČKOVÁ a Milan VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7.

či výbušniny. Nejčastěji jsou útoky prováděny na místech a v časech, které zajistí pozornost médií – státní svátky, známá místa, vládní budovy. Dalším cílem jsou místa s velkou koncentrací lidí, označovaná jako „měkké cíle“, zpravidla se jedná o nákupní centra, náměstí, kulturní akce atd.).⁹⁸ Za akt terorismu je podle trestního zákoníku považováno poškození veřejného prostranství a majetku ve větší míře, zmocnění se letadla, lodi či jiného prostředku osobní a nákladní dopravy, poškození infrastruktury včetně informačních systému, úmyslné způsobení požáru, povodní nebo zajištění škodlivých účinků výbušnin a jim podobných nebezpečných látek s cílem ohrozit zdraví člověka. Za teroristický útok je také považován útok na život a fyzickou integritu osob.⁹⁹

Území České republiky bylo až do začátku roku 2017 označováno za místo, kde nedocházelo k činnostem, které by se za terorismus mohly považovat. Objevilo se pár podobných případů, ale ve výsledku vyšetřování bylo jednání přiřazeno k extremismu.¹⁰⁰ Za první případ terorismu v ČR je považován hned dvojitý útok J. Baldy, který v červnu a červenci 2017 úmyslně pokácel stromy na železnicích s odkazováním na akt provedený islamistickou teroristickou skupinou. S přihlédnutím k jeho psychické poruše mu byl v roce 2019 stanoven trest čtyř let odnětí svobody.¹⁰¹ Do budoucna však ohrožení země teroristickými útoky nelze vyloučit hlavně z toho důvodu, že je země zapojena do programů bojujícím proti teroristickému úsilí. Tím pádem se velmi lehce může stát potenciálním cílem.¹⁰² Země zapojené do těchto aktivit vyjadřují solidaritu se zeměmi, kterých se v minulosti útoky dotkly a hlavně přispívají ke zvýšení bezpečnosti své vlasti.¹⁰³

Přístup ČR k boji proti terorismu se snaží těmto hrozbám předcházet a zajistit tak, aby se vše nezačalo řešit až v momentě vypuknutí incidentu. Vzhledem k tomu, že je terorismus mezinárodní hrozbou, snaží se ČR proti

⁹⁸ MV ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha, 2013. Dostupné také z: <http://mvcr.cz>

⁹⁹ §311 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

¹⁰⁰ MV ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha, 2013. Dostupné také z: <http://mvcr.cz>

¹⁰¹ SVOBODA Tomáš. *Trest pro prvního teroristu v Česku platí. Za útok na vlaky stráví ve vězení čtyři roky*. 2019. Dostupné také z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/trest-pro-prvniho-teroristu-v-cesku-plati-za-utok-na-vlaky-stravi-ve-vezeni-ctyri-roky-85201>

¹⁰² BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.

¹⁰³ MV ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha, 2013. Dostupné také z: <http://mvcr.cz>

hrozbám bojovat v souladu s úsilím na nadnárodní úrovni s důrazem na činnosti EU, OSN a NATO.¹⁰⁴ Úspěšné předcházení bojům proti terorismu je založeno na vzájemné komunikaci subjektů, kterým jsou převážně policejní a zpravodajské složky a jsou zapojeny jak do národní, tak mezinárodní spolupráce. Podstatné pro toto bezpečnostní zajištění je včas získávat, analyzovat a vyhodnocovat možná rizika. Zpravodajské služby vykonávají spíše latentní činnost a jejich povinnosti vůči státu v oblasti zvláštní bezpečnosti upravuje usnesení č. 1060 z roku 2006, které zavazuje zpravodajské služby k poskytování informací Bezpečnostní informační službě, která s informacemi dále pracuje v součinnosti s předsedou vlády. Jejich působnost je spíše preventivní, neboť veškeré informace shromažďují včas a v předstihu. Oproti tomu PČR plní funkci, která realizuje potřebná opatření a objasňuje trestnou činnost a disponuje k tomu výkonnými pravomocemi.¹⁰⁵ Jak již bylo zmíněno dříve, ČR bojuje proti teroristickému úsilí. Jde v souladu s EU a NATO, využívá důležité unijní dokumenty – Akční plán Evropské unie pro boj s terorismem, Evropská protiteroristická strategie, Strategie boje proti radikalizaci a rekrutování, Akční plán Evropské unie pro boj s radikalizací a rekrutováním nebo Akční plán na posílení bezpečnosti výbušnin. S ohledem na členství v OSN je využívána Globální strategie proti terorismu.¹⁰⁶

Pro ČR jsou důležité orgány, které mají vymezené kompetence přímo pro boj proti terorismu. Dne 30. března 2009 byl Policií ČR zřízen Národní kontaktní bod pro terorismus (NKBT), který spadá pod Útvar pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování PČR.¹⁰⁷ NKBT funguje jako centrální specializované pracoviště komunikačního, informačního a analytického typu. V zapojení do boje proti terorismu sbírá, vyhodnocuje a analyzuje informace získané od PČR a spolupracuje s bezpečnostními sbory v ČR i v zahraničí. Vůči veřejnosti zveřejňuje metodiku předcházení, odhalování a vyšetřování teroristických činů a k tomu zpracovává situační a poziční dokumenty.¹⁰⁸

¹⁰⁴ Tamtéž.

¹⁰⁵ Tamtéž.

¹⁰⁶ Tamtéž.

¹⁰⁷ Tamtéž.

¹⁰⁸ HANTÁK, Pavel plk. Mgr. *Národní kontaktní bod pro terorismus*. Policie České republiky [online]. 2009 [cit. 2022-03-04]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kopie-terorismus.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

Důležitou roli v oblasti ochrany obyvatel, kritické infrastruktury a řešení následků teroristických útoků sehraává integrovaný záchranný systém (IZS). Analýzou a způsobem řešení těchto problémů spojených s ochranou obyvatel se zabývá dokument Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, která byla vytvořena Generálním ředitelstvím HZS ČR, spadajícím pod Ministerstvo vnitra. Naopak problematiku kritické infrastruktury řeší Výbor pro civilní nouzové plánování.¹⁰⁹

Po zkušenostech některých zemí s terorismem v 60. letech 20. století bylo potřeba zajistit ochranu před terorismem nejen na vnitřní, ale i na vnější úrovni. Na rostoucí hrozbu terorismu zareagovala skupina TREVI (Terrorisme, Radicalisme, Extremisme, Violence Internationale), která byla založena mimo struktury Evropského společenství. Hlavním důvodem vzniku byla pomoc s komunikací o terorismu mezi státy navzájem a v potírání radikalismu a extremismu. Společným postupem, který bojoval proti terorismu a nebyl institucionalizovaný, byla Evropská konvence o potlačování terorismu z roku 1977. Jednou z výhod byla možnost vydávat zadržené teroristy, kteří uprchli do jiné země, zpět do státu, kde byl teroristický čin spáchán. Definice hrozby terorismu se objevila až v roce 1995 v deklaraci La Gomera, která navíc poukazovala na důležitost mezivládní spolupráce. Tato činnost však v praxi téměř neexistovala. Změnu přinesly až teroristické útoky 11. září 2001 v USA, které jsou považovány za světový mezník. Za první teroristický čin v Evropě jsou považovány bombové útoky na vlak v Madridu v roce 2004, které byly provedeny uskupením Al-Káida.¹¹⁰

Jak je na tom ale terorismus v EU v současné době? Odchodem Velké Británie z Evropské unie v roce 2020 výrazně klesl počet teroristických útoků v EU. Roční souhrnnou analýzu provádí Europol pomocí výročních zpráv TE-SAT (Terrorism Situation and Trend Report). V roce 2020 bylo na území EU spácháno celkem 57 teroristických činů¹¹¹ – ať již úspěšně dokončených, nedokončených nebo úspěšně zastavených (na území Velké Británie jich bylo spácháno dalších 62 a ve Švýcarsku 2). Pokud bychom však Spojené království stále započítávali do EU, počet činů by byl velmi podobný, jako v roce 2019

¹⁰⁹ MV ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha, 2013. Dostupné také z: <http://mvcr.cz>

¹¹⁰ BAUEROVÁ, Helena, Hana HLAVÁČKOVÁ a Milan VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7.

¹¹¹ Jejich seznam je přiložen jako příloha č. 1

(rozdíly za poslední tři roky znázorňuje obr. č. 3). Všechny 57 teroristických útoků bylo spácháno pouze v šesti členských státech EU, zemřelo 21 lidí a minimálně 54 osob bylo zraněno. Pro podezření ze spáchání a přípravy útoků bylo zatčeno téměř 500 lidí, což je ale daleko méně, než v předcházejících letech, jak je vidět na obr. č. 1. Pokles je přičítán vzniklé pandemii covid-19. Teroristické útoky jsou v evropském měřítku rozdělovány na:

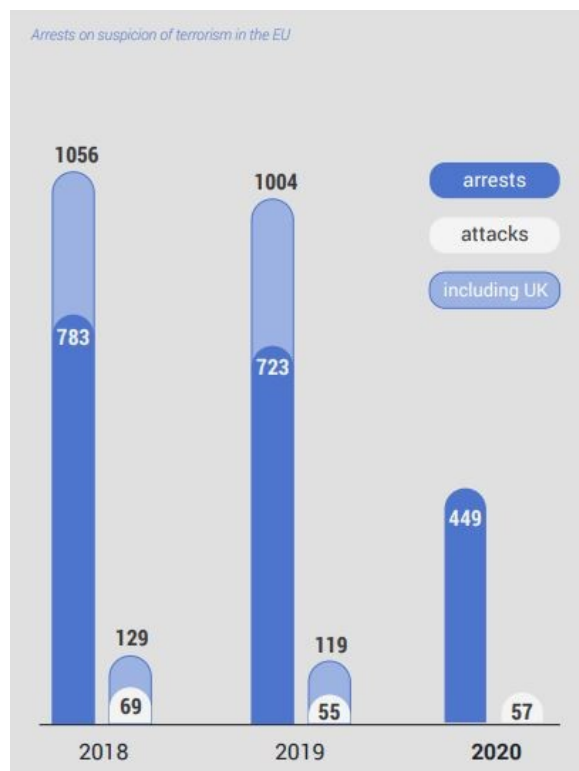
- džihádistický terorismus
- etno-nacionalistický a separatistický terorismus
- levicový a anarchistický terorismus
- státem sponzorovaný terorismus
- pravicový terorismus
- a jiné typy terorismu.

Dvě třetiny ze všech útoků jsou přičítány uskupení džihádistů.¹¹² Jedná se o osoby, které byli radikalizované ve své domovské zemi a nejsou ovlivňované náboženstvím. Džihádisté při svých útocích využívají hlavně nože, dodávky, střelné zbraně a upřednostňují útoky proti civilistům, kdy se jim jedná o co největší počet obětí.¹¹³ Mezi všemi typy útoků jsou zpravidla tři způsoby jejich provádění, a to bezohledné zabíjení, útočení na symboly západního životního stylu a útoky na symboly autorit. Vyjma džihádistů se jedná převážně o tzv. homegrown teroristy, kteří byli rekrutováni na základě online propagandy. Ve většině případů nebylo zjištěno přímé napojení na islámský stát.¹¹⁴

¹¹² EUROPEAN UNION AGENCY FOR LAW ENFORCEMENT COOPERATION. *European Union Terrorism Situation and Trend report 2021* [online]. Luxembourg: Office of the European Union, 2021 [cit. 2022-03-05]. ISBN 978-92-95220-26-3. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf

¹¹³ NEZNÁMÝ. *Džihádistický terorismus v EU od roku 2015*. -online]. 2021 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/security/20180703STO07127/dzihadisticky-terorismus-v-eu-od-roku-2015>

¹¹⁴ BAUEROVÁ, Helena, Hana HLAVÁČKOVÁ a Milan VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7.

Zdroj: European Union Terrorism Situation and Trend report 2021

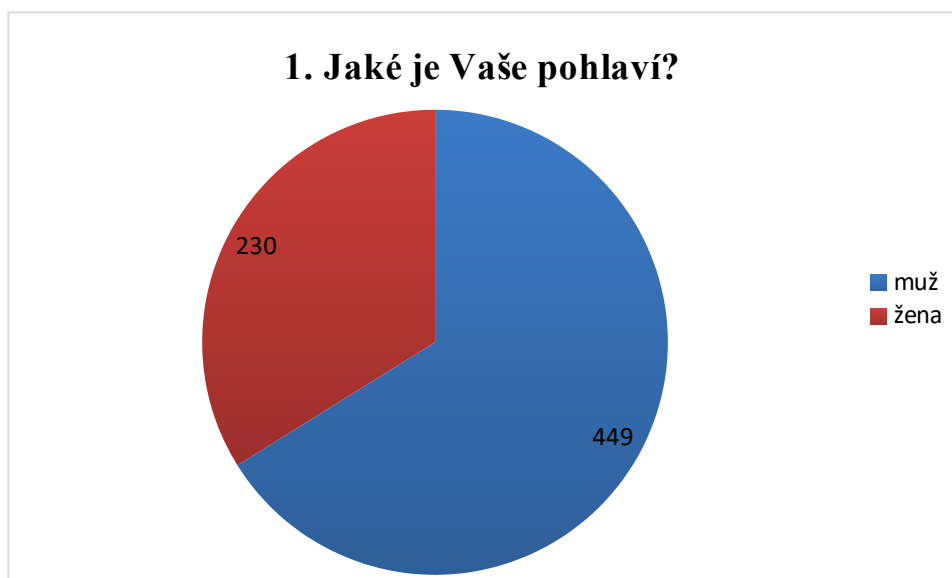
Obr. č. 3.: Přehled poklesu případů teroristických útoků od roku 2018. Levý sloupec vždy označuje počet zatčených osob (světle modrá barva zahrnuje Velkou Británii), pravý sloupec vyznačuje počet provedených útoků.

7. Dotazníkové šetření

Diplomovou práci rozšiřuje dotazník, který byl určen členům bezpečnostních složek a ozbrojených sil. K jeho přípravě byl využit internetový portál, s jehož pomocí bylo dotazník jednoduché sestavit a následně vyplnit. K získání dostatečného počtu respondentů jsem oslovila zástupce institucí výše uvedených členů. Ve většině případů byli všichni ochotni rozeslat jej dál svým zaměstnancům, kde bylo na jejich dobrovolnosti, zda dotazník vyplní. Hlavním účelem dotazníku bylo zjistit, zda jsou příslušníci ovlivňováni získanými poznatky ve své profesi v základních otázkách bezpečnosti. U bezpečnostních složek se předpokládá, že budou o takových věcech pravidelně informováni a proškoleni, což může přinést jiný pohled na bezpečnost ČR, oproti civilním názorům.

Dotazník¹¹⁵ zahrnoval 17 otázek, z nichž 2 byly nepovinné a otevřené, dvě bylo nutné seřadit podle důležitosti a jedna otázka fungovala na principu označení matice výběru z možností 1 – 8. Pro přehlednost byly výsledky zpracovány do níže uvedených grafů.

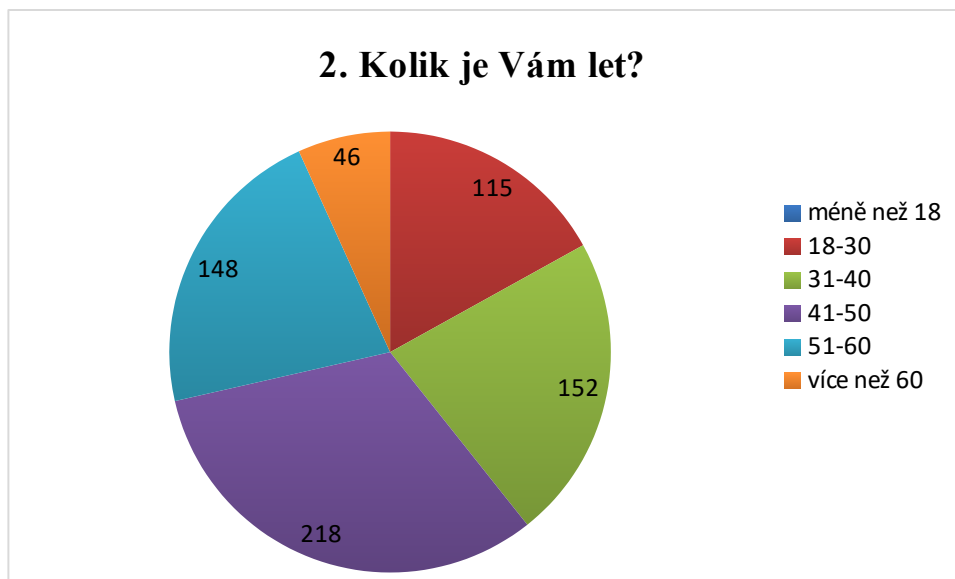
Otázka č. 1: Jaké je Vaše pohlaví?

Na dotazník odpovědělo celkem 679 respondentů, přičemž 66,13 % tvořili muži. Zbýlých 33,87 % zodpověděly ženy.

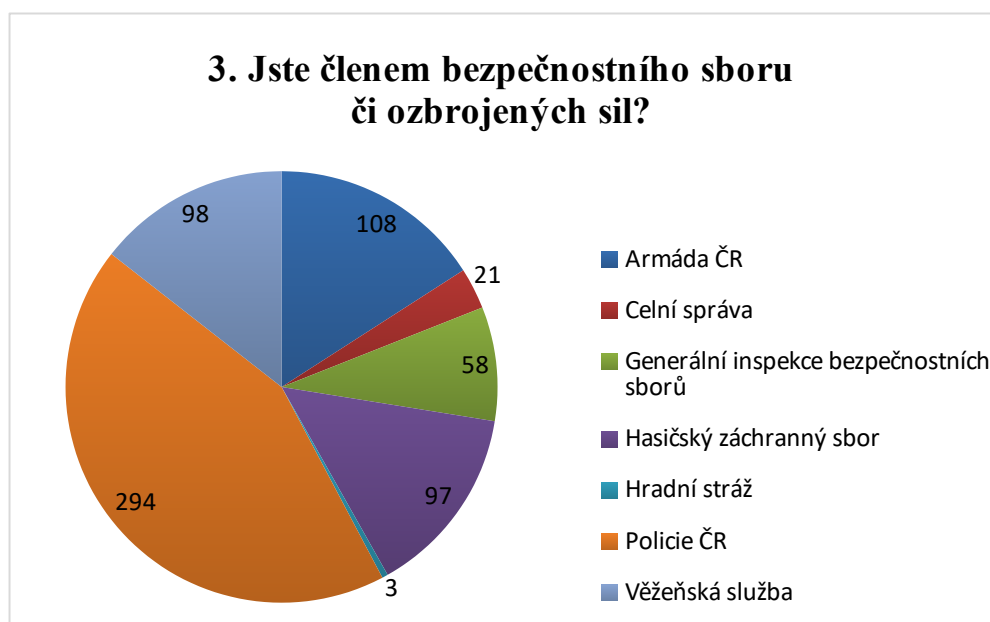
¹¹⁵ Příloha č. 2.

Otázka č. 2: Kolik je Vám let?

Věkové rozpětí respondentů bylo velmi různorodé. Nulové zastoupení měla kategorie pod 18 let, což je zcela pochopitelné, neboť příslušníkem bezpečnostních sborů a ozbrojených sil se mohou stát jen osoby starší 18 let. Největší zastoupení měla kategorie 41 – 50 let v celkovém počtu 218 dotazovaných, což činí 32,1 %.

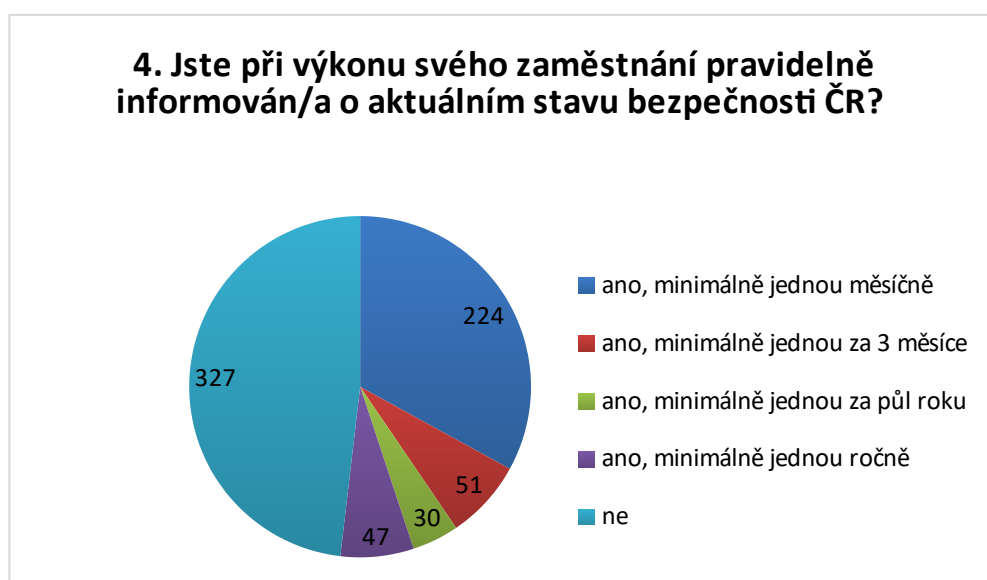
Otázka č. 3: Jste členem bezpečnostního sboru či ozbrojených sil?

Tato otázka blíže specifikovala, ke které složce respondenti patří. Největší zájem o vyplnění dotazníku měli příslušníci Policie České republiky, následovaní

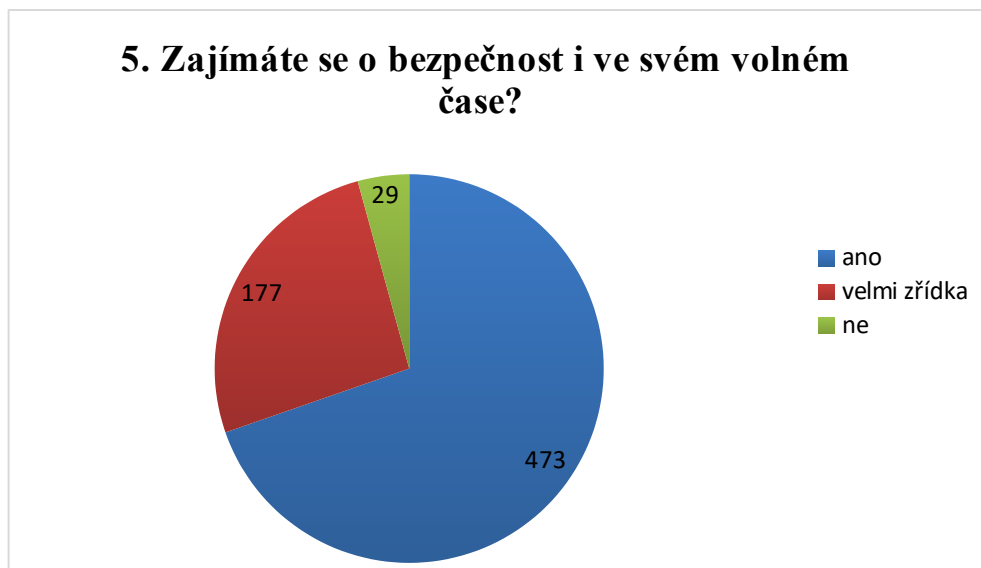
Armádou ČR. Obdobný počet respondentů, téměř 100, byl získán od Vězeňské služby a Hasičských záchranných sborů. I přes oslovení zástupců bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenskou kancelář prezidenta republiky, se nepodařilo získat žádný úspěšně vyplněný dotazník.

Otázka č. 4: Jste při výkonu svého zaměstnání pravidelně informován/a o aktuálním stavu bezpečnosti ČR?

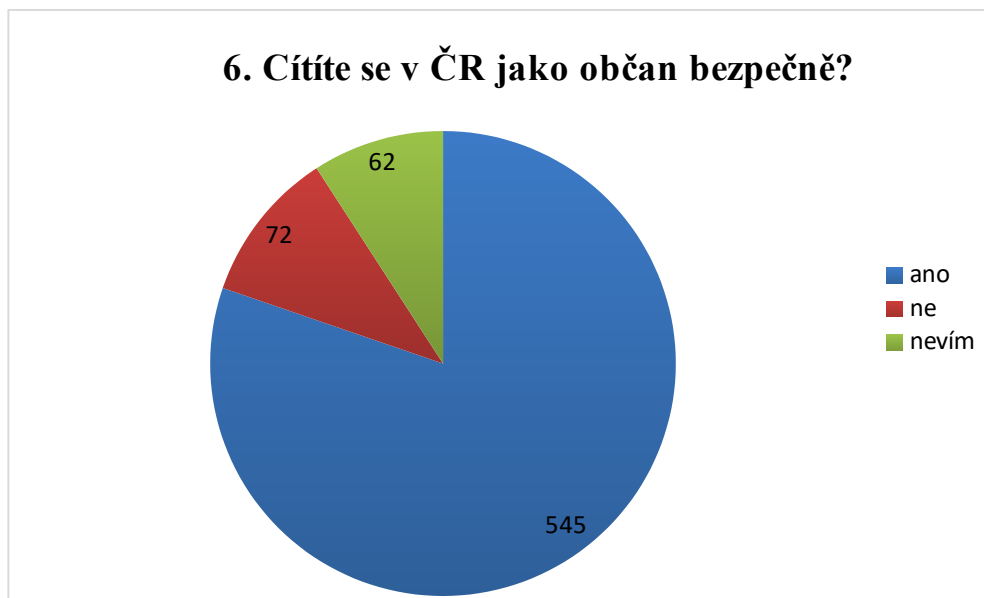
Výsledky na tuto otázku jsou poněkud zarážející, protože bylo předpokládáno, že osoby, které jsou zapojeny do bezpečnosti ČR, jsou pravidelně informovány o tom, jaký je její aktuální stav. Celých 48 % o tom však vůbec informováno není. Naopak téměř 33 % je informováno minimálně jednou měsíčně. Při širší analýze pozitivních odpovědí se jednalo zpravidla o členy Policie ČR a Generální inspekce bezpečnostních sborů.

Otázka č. 5: Zajímáte se o bezpečnost i ve svém volném čase?

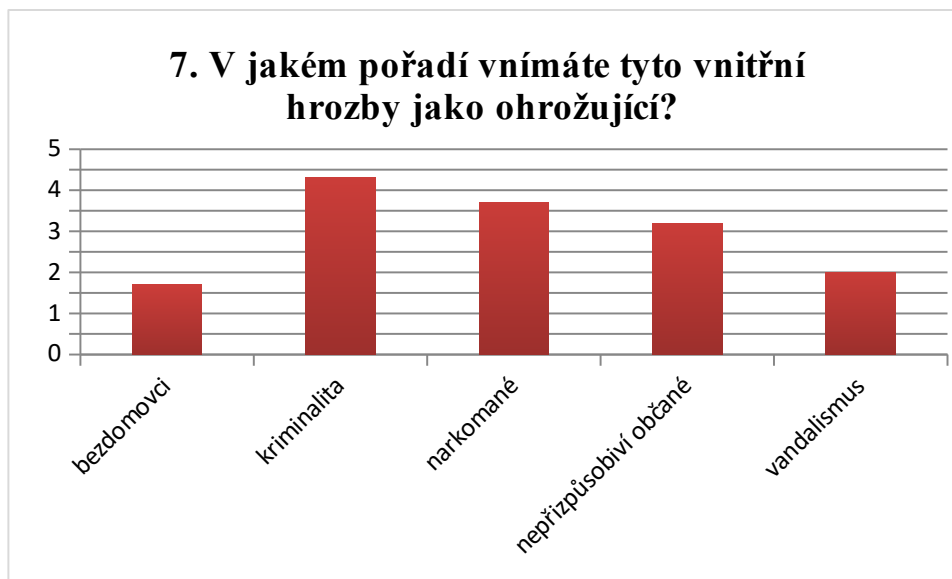
Pozitivní informací však je, že se o bezpečnost ve svém volném čase zabývá, ať již často nebo jen velmi zřídka, 96 % respondentů.

Otázka č. 6: Cítíte se v ČR jako občan bezpečně?

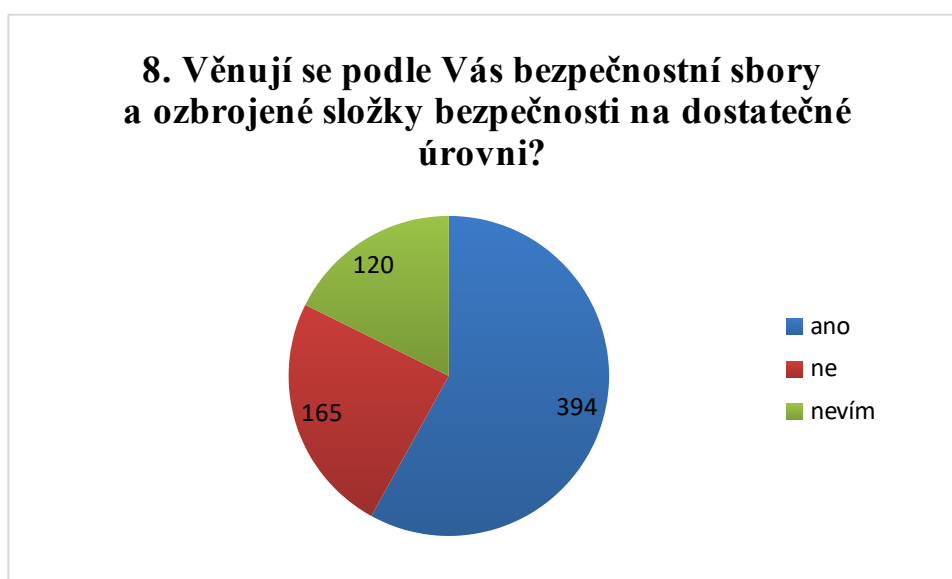
V České republice, se cítí bezpečně, z pozice běžného občana, 80,3 %. Tomuto výsledku mohla napomoci znalost bezpečnostních systémů a legislativy, která ukládá povinnosti bezpečnostním sborům a ozbrojeným složkám.

Otázka č. 7: V jakém pořadí vnímáte tyto vnitřní hrozby jako ohrožující?

Otázka sedmá byla v dotazníkovém systému nastavena tak, aby si respondenti mohli uvedené odpovědi sami seřadit podle toho, z jakého pohledu nejvíce ohrožují vnitřní bezpečnost. Na nejvyšší místo se po zprůměrování dostala kriminalita, následovaná narkomany. Naopak jako nejmenší hrozbu vnímají bezdomovce.

Otázka č. 8: Věnují se podle Vás bezpečnostní sbory a ozbrojené složky bezpečnosti na dostatečné úrovni?

Podle 58 % dotazovaných se věnují bezpečnostní sbory a ozbrojené složky bezpečnosti na dostatečné úrovni. Naopak 24 % s tímto tvrzením nesouhlasí.

Otázka č. 9: Měla by ČR setrvat v mezinárodní organizaci NATO?

Se členstvím ČR v Severoatlantické alianci souhlasí 77,6 % respondentů, protože to má mnoho výhod. Naopak proti je pouze 9 %. Výhodám a nevýhodám setrvání byly věnovány následující dvě otázky.

Otázka č. 10: Jaké jsou podle Vás výhody jejího setrvání?

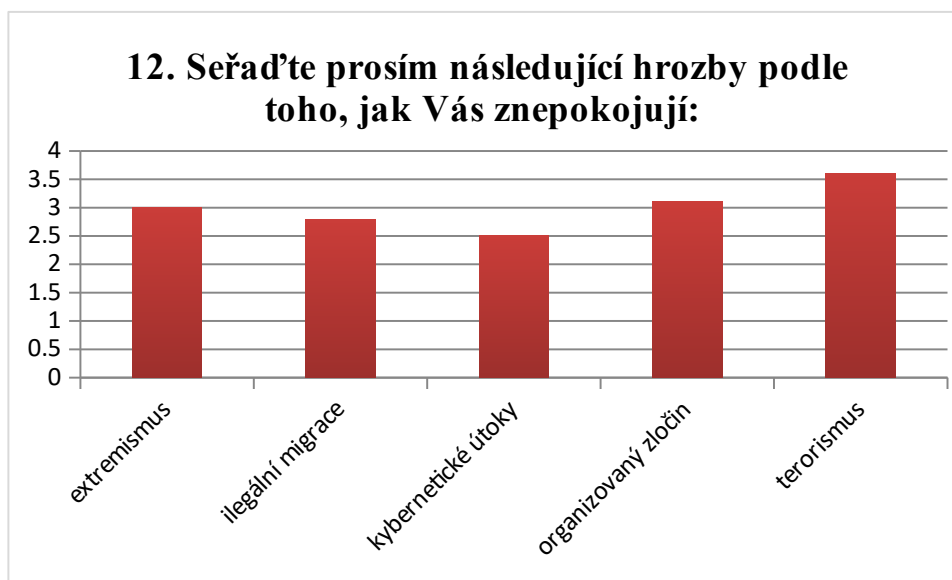
Desátá otázka byla nepovinná a otevřená k libovolné odpovědi. Rozhodla se na ní odpovědět většina dotazovaných. Mezi nejčastějšími odpověďmi se objevovalo bezpečí před vnějším napadením, spojenectví a soudržnost s ostatními zeměmi a s tím spojená síla, vojenská podpora, kolektivní bezpečnost, pomoc a ochrana. Jako jedna z výhod byla jmenována možnost vojáků účastnit se různých misí a cvičení, kde získají nové poznatky a praktické informace. Také se objevila odpověď, že ČR nic jiného nezbyvá, protože bez účasti v Alianci je země ztracena, protože nemá základ v armádě a případné napadení by bylo velmi těžké vyhrát.

Otázka č. 11: Pokud by ČR měla NATO opustit, co by podle Vás bylo hlavním důvodem?

Tato otázka byla koncipována stejně jako otázka předchozí a zapojilo se do ní 130 respondentů i přes to, že u otázky č. 8 hlasovalo proti členství 63 osob. Důvodem pro odchod z NATO je nedodržování dohod a závazků na

obou stranách, ekonomika a finance, agresivní postoj USA, naplňování cizích zájmů ze strany aliance či jeho nefunkčnost a neschopnost. Téměř třetina odpovědí také naznačovala, že by se ze Severoatlantické aliance mělo vystoupit v případě nesouhlasu s její politikou a naplňováním cizích zájmů.

Otázka č. 12: Seřad'te prosím následující hrozby podle toho, jak Vás znepokojují:

I tato otázka byla obdobně jako otázka č. 7 nastavena tak, aby bylo možné uvedené hodnoty seřadit dle libosti od nejvíce znepokojující, po tu nejméně závažnou. Výsledky hodnot jsou v těsném zastoupení, přičemž nejvíce se lidé obávají terorismu, následovaného organizovaným zločinem a extremismem. Naopak nejméně se obávají kybernetických útoků. Umístění organizovaného zločinu na druhou příčku může být velmi ovlivněno informacemi získanými při výkonu povolání respondentů.

Otázka č. 13: Myslíte si, že jsou bezpečnostní sbory dobře vybaveny na eliminaci případných hrozeb?

Téměř 40 % respondentů se domnívá, že nejsou bezpečnostní sbory vybaveny na eliminaci bezpečnostních hrozeb. Obdobný počet lidí si naopak myslí, že vybavení jsou. Je velmi pravděpodobné, že za rozhodováním mezi odpověďmi stojí aktuální stav bezpečnostních složek v místě pracoviště.

Otázka č. 14: Obáváte se útoků tzv. islámského státu v České republice?

Vzhledem k tomu, že v České republice od jejího vzniku v roce 1993 proběhl pouze jeden útok, který se označuje jako teroristický, se více než polovina dotazovaných možného teroristického útoku neobává.

Otázka č. 15: Myslíte si, že dojde k aktivaci českých vojáků při možném konfliktu mezi Ruskem a Ukrajinou?

Dotazník byl sestaven a publikován ještě před aktuální válkou mezi Ruskem a Ukrajinou, jeho uzavření bylo pár dní po začátku akce. V souvislosti s touto událostí se více jak polovina respondentů domnívá, že dojde k aktivaci českých vojáků. Pouhých 47 dotazovaných si myslí, že k jejich vyslání určitě nedojde, 168 že k tomu spíše nedojde. Nerozhodnými občany bylo pouze 82 respondentů, což je pro výzkum nepatrné číslo.

Otázka č. 16: Na škále od 1 do 8 prosím vyznačte, jaký je podle Vás dopad rusko-ukrajinských vztahů na Českou republiku.

V návaznosti na aktuální situaci¹¹⁶ byla položena otázka zaměřená na ovlivňování rusko-ukrajinských vztahů na ČR. Na výše uvedené škále značilo číslo 8 nejvyšší možné ovlivnění. Z grafu je patrné, že nejčastěji lidé volili stupeň 6, což je vzhledem k rozsahu stupnice velmi vysokou hodnotou.

Otázka č. 17: Zajímáte se při cestování do zahraničí o bezpečnost dané destinace?

S ohledem na aktuální situace ve světě byla do dotazníku zahrnuta „doplňující“ otázka o bezpečnosti při cestování. Je velmi potěšující, že se téměř

¹¹⁶ situace k 7. 3. 2022

všichni dotazovaní zajímají o destinaci, kam se chystají cestovat, ať již pomocí televize či internetu.

Na základě provedeného dotazníkového šetření je možné konstatovat, že bezpečnostní sbory a ozbrojené složky podávají svým příslušníkům nedostatečný přehled o bezpečnosti v ČR. Sami občané se však v zemi cítí bezpečně a o problematiku se zajímají ve svém volném čase. Zde by tedy bylo vhodné doporučit subjektům zabývajícím se bezpečností, aby se nad tímto zamysleli a zakomponovali tuto problematiku mezi svá pravidelná školení. I přes to, že jsou zmíněné hrozby nepřímé, může se velmi rychle stát, že se změní na hrozby přímé a bude potřeba je řešit.

Závěr

Uskupení států se díky globalizaci a členství v mnoha mezinárodních organizacích stalo silně propojenou velmocí v oblasti boje proti bezpečnostním hrozbám. Totéž se však dá říct o hrozbách samotných, kdy často jedna prolíná prvky hrozby druhé. Od poloviny 20. století se již jako bezpečnostní hrozba nebere pouze vojenské ohrožení, ale objevilo se mnoho nových hrozeb nevojenského charakteru. Vznikem členství naší republiky v organizaci NATO jsme se stali součástí systému, který je postaven na obdobných hodnotách, jako ostatní členské státy. V případě útoku na jeden z těchto států, je to považováno za útok na všechny a je nutné zahájit potřebná opatření k zamezení hrozby. Můžeme tedy konstatovat, že pokud by ČR hrozilo přímé nebezpečí, mezinárodní organizace nám zajistí pomoc. Jaká však bude realita nelze říct, neboť se k žádné takové akci zatím neschýlilo. Nezbývá než jen doufat, že budou splněny závazky vyplývající z mezinárodních smluv, které ČR ratifikovala.

Diplomová práce nastínila problematiku extremismu, nelegální migrace, organizovaného zločinu a terorismu v pojetí s národními koncepcemi a strategiemi. Na základě stručné charakterizace těchto dokumentů můžeme říci, že je Česká republika proti těmto hrozbám velmi dobře zabezpečena. Výjimkou ale může být organizovaný zločin vyššího stupně, neboť je velmi obtížné zjistit propojení mez všemi zločinci.

V případě, že by české koncepce byly nedostačující, je možnost se přiklonit k dokumentům Evropské unie, které se taktéž snaží zajistit eliminaci bezpečnostních hrozeb. Výhodou mezi ČR a EU je vzájemná spolupráce policejních a zpravodajských složek, které jsou ochotny a schopny předávat si včas podstatné informace.

Dotazníkové šetření přineslo zjištění, že téměř polovina z dotazovaných není, při výkonu svého povolání, o aktuálním stavu bezpečnosti ČR informovaná. Mezi respondenty byli zpravidla členové Policie ČR, kde se očekává, že se této problematice budou věnovat minimálně jednou měsíčně. Oproti tomu bylo pozitivním zjištěním, že se respondenti o bezpečnost zajímají ve svém volném čase a v zemi se cítí bezpečně. Otázka zaměřená na vnější hrozby přinesla zjištění, že se lidé nejvíce obávají terorismu, v těsném zastoupení organizovaným

zločinem a extremismem, což se samozřejmě může, jak vyplývá z této práce, společně prolínat.

Resume

This diploma thesis deals with possible international security threats. In the introduction, it provides an overview of basic concepts and informs about important elements of security since the founding of Czechoslovakia.

It also provides an overview of the legislation, including the basis in the constitutional order of the Czech Republic. It introduces other possible sources and provides information on the Security Strategy, the Defense Strategy and the White Paper on Defense, on which the country's security is based.

The chapter Security in the Czech Republic focuses on the basic system of protection and its actors, which include government officials and the integrated rescue system.

EU security provides an overview of the security system at the EU level, of which the Czech Republic is a member, and also provides insight into important actors in this area.

Part six is considered to be an essential chapter of the thesis, where the most important international threats are defined in alphabetical order. Non-military threats were chosen, despite the fact that in the current situation, people are more afraid of war (see Russia - Ukraine).

The conclusion of the work is a questionnaire survey, which was sent to members of the security forces and armed forces. The precondition for the research was the idea that the members are very well informed about safety, which, however, refutes the questionnaire. On the contrary, it is positive that they devote themselves to safety in their spare time. Internal and external security threats were included.

Seznam použité literatury

Legislativa

- zákon č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky
- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky
- zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky
- zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky
- zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky
- usnesení vlády č. 391/1998, o Bezpečnostní radě státu a o plánování opatření k zajištění bezpečnosti ČR. Dostupné také z vlada.cz

Další právní zdroje

- *Charta Organizace spojených národů a Statut Mezinárodního soudního dvora*. Informační centrum OSN v Praze, 2015. Dostupné také z: www.osn.cz
- *Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021 - 2026*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2021 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: www.mvcr.cz
- *Lisabonská smlouva*. In: C2007/306/01. Dostupné také z: eur-lex.europa.eu
- *Obranná politika*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: www.mvcr.cz
- *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Ministerstvo vnitra České republiky. Praha, 2013. Dostupné také z: ww.mvcr.cz
- *Smlouva o Evropské unii: konsolidované znění*. 2012, C 326/13. Dostupné také z: eur-lex.europa.eu
- *Závěry Rady o vnější činnosti EU v oblasti předcházení a boje proti terorismu a násilnému extremismu: 8868/20. Rada EU*. [online]. Brusel, 2020 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: data.consilium.europa.eu

Literatura

- BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9

- BAUEROVÁ, Helena, Hana HLAVÁČKOVÁ a Milan VOŠTA. *Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie*. Praha: Libri, 2018. ISBN 978-80-7277-576-7
- BORKOVEC, Zdeněk. *Naše cesta do NATO: 20. výročí přistoupení České republiky k Organizaci Severoatlantické smlouvy*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, [2019]. ISBN 978-80-7278-761-6.
- DEJMEK, Jindřich a František KOLÁŘ. *Československá zahraniční politika a vznik Malé dohody 1920-1921. Svazek I.*, Praha: Historický ústav AV ČR, 2005
- HARENBERG, Bodo. *Kronika lidstva*. 8. vyd. Přeložil Pavel BĚLINA. Praha: Fortuna Print [i.e. Fortuna Libri], c2011. ISBN 978-80-7321-601-6.
- KÁRNÍK, Zdeněk. *České země v éře První republiky (1918-1938)*. Praha: Libri, 2002. Dějiny českých zemí. ISBN 80-7277-031-4
- MENDEL, Miloš. *Arabské jaro: historické a kulturní pozadí událostí na Blízkém východě*. Praha: Academia, 2015. Orient (Academia). ISBN 978-80-200-2474-9
- MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY – OKP MO. *Bílá kniha o obraně*. Praha, 2011. ISBN 978-80-7278-564-3
- MO ČR. *Obranná strategie České republiky: The defence strategy of the Czech Republic*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, 2017. ISBN 978-80-7278-702-9
- MZV ČR. *Bezpečnostní strategie*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2015. ISBN 978-80-7441-005-5
- VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Bezpečnostní hrozby současnosti*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. ISBN 978-80-7251-462-5
- VIČAR, Dušan a Radim. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-279-4

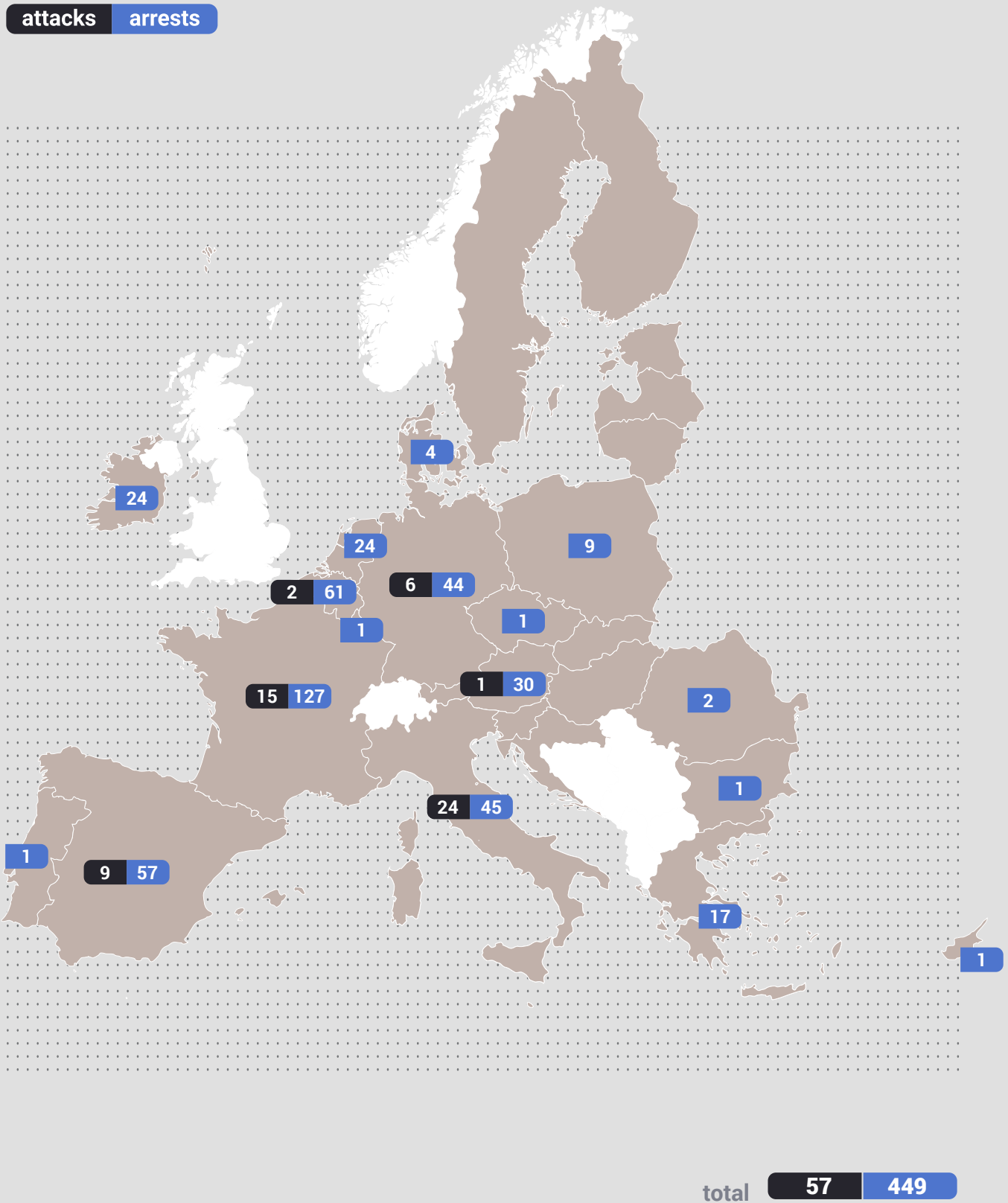
Internetové zdroje

- BIS. *Bezpečnostní systém ČR*. Bezpečnostní informační služba [online]. Dostupné z: www.bis.cz
- BLAHUŠIAK, Igor. *Rada EU*. Euroskop.cz [online]. Dostupné z: euroskop.cz
- *Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on a common policy on illegal immigration*. EUR-Lex Acces to European Union law [online]. (COM/2001/0672). Dostupné z: eur-lex.europa.eu
- Evropská rada. *Evropská rada - Rada Evropské unie* [online]. Dostupné z: www.consilium.europa.eu
- EUROPEAN UNION AGENCY FOR LAW ENFORCEMENT COOPERATION. *European Union Terrorism Situation and Trend report*

2021 [online]. Luxembourg: Office of the European Union, 2021. ISBN 978-92-95220-26-3. Dostupné z: www.europol.europa.eu

- HANTÁK, Pavel plk. Mgr. *Národní kontaktní bod pro terorismus*. Policie České republiky [online]. 2009. Dostupné z: www.policie.cz
- Karaffa, V., Balabán, M., Rašek, A., *Vývoj bezpečnostní politiky a strategie ČR v období 1990-2009*, *Vojenské rozhledy*, 2014, roč. 19 (48), č. 4, ISSN 2336-2995 (on line), dostupné z www.vojenskerozhledy.cz.
- Ministerstvo obrany České republiky. *Resortní rozpočet*. Dostupné z: www.mocr.army.cz
- MINISTERSTVO VNITRA, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030* [online]. Praha, 2013. Dostupné z: www.vlada.cz
- MV ČR. *Historie ministerstva*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Dostupné z: [/www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz)
- MV ČR. *Nelegální migrace v České republice*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Dostupné z: www.mvcr.cz
- MV ČR. *Slovníček pojmů: Slovníček základních pojmů z oblasti migrace*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Dostupné z: www.mvcr.cz
- MV ČR. *Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky* [online]. Praha, 2020. Dostupné z: mvcr.cz
- NATO. *NATO MEMBER COUNTRIES*. North Atlantic Treaty Organisation [online]. 2020. Dostupné z: www.nato.int
- NEZNÁMÝ. *Džihádistický terorismus v EU od roku 2015*. Evropský parlament [online]. 2021. Dostupné z: www.europarl.europa.eu
- NEZNÁMÝ. *Failed state*. Britannica [online]. Dostupné z: www.britannica.com
- NEZNÁMÝ. *IOM Definition of "Migrant."* International Organization For Migration [online]. Dostupné z: www.iom.int
- NEZNÁMÝ. *Působnost*. Pražský hrad: Prezident ČR [online]. Dostupné z: www.hrad.cz
- NEZNÁMÝ. *Výbory*. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky [online]. Dostupné z: www.psp.cz
- OBSE. *OBSE*. Euroskop.cz [online]. 2018. Dostupné z: euroskop.cz
- OSN. *Organizace spojených národů*. Euroskop.cz: Věcně o Evropě [online]. 2008. www.euroskop.cz
- RŮŽIČKA, Daniel. *Sbor národní bezpečnosti (SNB)*. Totalita.cz [online]. Dostupné z: www.totalita.cz
- SVOBODA Tomáš. *Trest pro prvního teroristu v Česku platí. Za útok na vlaky stráví ve vězení čtyři roky*. 2019. Dostupné také z: www.seznamzpravy.cz

- UN. *About us*. United Nations: Peace, dignity and equality on a healthy planet [online]. Dostupné z: www.un.org
- UN. *Preparatory Years: UN Charter History*. United Nations: Peace, dignity and equality on a healthy *planet* [online]. 2008. Dostupné z: www.un.org

Příloha: dotazník

Dotazník k DP - Bezpečnostní politika

Dobrý den,

Jsem studentkou posledního ročníku právnické fakulty v oboru Veřejná správa a ráda bych Vás tímto požádala o vyplnění dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro praktickou část mé diplomové práce, která se věnuje tématu bezpečnostní politiky.

Děkuji za Váš čas a ochotu.

Karolína Škubalová

1 Jaké je Vaše pohlaví?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- muž žena

2 Kolik je Vám let?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- méně než 18 18 - 30 31 - 40 41 - 50 51 - 60 více než 60

3 Jste členem bezpečnostního sboru či ozbrojených sil?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Armáda ČR Bezpečnostní informační služba Celní správa Generální inspekce bezpečnostních sborů
- Hasičský záchranný sbor Hradní stráž Policie ČR Úřad pro zahraniční styky a informace
- Vězeňská služba ČR Vojenská kancelář prezidenta republiky
- Nejsem členem, mé zaměstnání je...

4 Jste při výkonu svého zaměstnání pravidelně informován/a o aktuálním stavu bezpečnosti ČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ano, minimálně jednou měsíčně
 ano, minimálně jednou za 3 měsíce
 ano, minimálně jednou za půl roku
 ano, minimálně jednou ročně
 ne

5 Zajímáte se o bezpečnost i ve svém volném čase?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ano
 velmi zřídka
 ne

6 Cítíte se v ČR jako občan bezpečně?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ano
 ne
 nevím

7 V jakém pořadí vnímáte tyto vnitřní hrozby jako ohrožující?

Nápověda k otázce: *Změňte pořadí položek dle svých preferencí (1. - nejvíce ohrožující, poslední - nejméně ohrožující)*

bezdomovci

kriminalita

narkomané

nepřizpůsobiví občané

vandalismus

8 Věnují se podle Vás bezpečnostní sbory a ozbrojené složky bezpečnosti na dostatečné úrovni?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ano
 ne
 nevím

9 Měla by ČR setrvat v mezinárodní organizaci NATO?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

ano ne nevím

10 Jaké jsou podle Vás výhody jejího setrvání?

11 Pokud by ČR měla NATO opustit, co by podle Vás bylo hlavním důvodem?

12 Seřadte prosím následující hrozby podle toho, jak Vás znepokojují:

Nápověda k otázce: *Změňte pořadí položek dle svých preferencí (1. - nevíce znepokojující, poslední - nejméně znepokojující)*

extremismus	<input type="text"/>
ilegální migrace	<input type="text"/>
kybernetické útoky	<input type="text"/>
organizovaný zločin	<input type="text"/>
terorismus	<input type="text"/>

13 Myslíte si, že jsou bezpečnostní sbory dobře vybaveny na eliminaci případných bezpečnostních hrozeb?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

ano ne nevím

14 Obáváte se útoků tzv. islámského státu v České republice?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

ano ne nevím

15 Myslíte si, že dojde k aktivaci českých vojáků při možném konfliktu mezi Ruskem a Ukrajinou?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

ano spíše ano nevím spíše ne ne

16 Na škále od 1 do 8 prosím vyznačte, jaký je podle Vás dopad rusko-ukrajinských vztahů na Českou republiku.

Nápověda k otázce: *Hodnota 1 - žádný dopad+ hodnota 8 - největší dopad*

	1	2	3	4	5	6	8	7
Dopad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

17 Zajímáte se při cestování do zahraničí o bezpečnost dané destinace?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

ano, vyhledávám si články na internetu ano, sleduji dění v televizi ne